

Terézváros

Megjelenik havonta kétszer • 2021. augusztus 11.
Közéleti, kulturális és életmódmagazin

Tiszta utca, rendes gazda

Összefogással
nem lesz kutya-dolog
a kutya dolga

12

KÉSZ CIRKUSZ – ÉS VADASPARK

A kerületi napközis táborban
jártunk a Derkóban

14

HOL LEHET ILYET MÁSHOL?

Pál András elfoglaltságról,
tanulásról a TE! Fesztivál előtt

16

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7967-es számon
 dr. Kerék-Belezny Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 342-0905/2106-os számon A főkéntessel közös zöldfogadóóra: minden hónap 2. hétfő 15.00–18.00
 Gyórfy Máté alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00. Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester, képviselő (5. evk)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-8938-as számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: (06-30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: (06-70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal (repción érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: (06-70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: (06-20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 956-0506-os számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 935-6487-es számon
 Óvári Gyula	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, vagy előzetes egyeztetés alapján. Tel.: (06 30) 194 7994, jules.ovari@gmail.com
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-20) 476-3806-os számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a (06-30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drohlahajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Kárpáti Zoltán, 061/ 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 061/ 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 061/ 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 061/ 321 2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18., 061/311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 061/ 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 061/ 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés
1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.

E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, telefon: 473-2714

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8–16.30, péntek: 8–12

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest, Andrássy út 55.
1062 Budapest, Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,

szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodákban történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélszolgálat felvilágosítást ad a kormányablakokban, az okmányirodákban és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, e-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.

Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,

342-0907, 342-0908, 342-0909.

Ingyenes zöldszám: +36 80 201 138

Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 351 8939

Hétfő: 8.00–18.00, kedd: 8.00–16.00, szerda: 8.00–16.30,
csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Budai Orsolya, Bökönyi Anikó, Greskovics Borbála,
Hegyi András, Óvári Gyula, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szilágyi Erika, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Óvári Gyula, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,
Klein Kálmán Sándor, Molnár Gergely,
Óvári Gyula, Soós Andrea

Tulajdonosi bizottság

Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök,
Bencsik Zoltán, dr. Bundula Csaba, Csontos Gyöngyi,
Konta Cintia Dóra, Matokanovic Lúcia, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szász Károly, Varga Máté

Észrevét

Újságíróként hajlamosak vagyunk a mű helyett az alatta található nevet figyelni egy cikk olvasásakor. Ha kézbe veszünk egy újságot, elsőként futjuk át az impresszumot – vagyis azt a kis ketrecet, ahol a lap alapadatait közöljük. Ebben a ketrecben történt most változás a Terézváros magazin esetében, de azt szeretnénk, ha ez észrevétlen maradna, és csak a vájt szemű szakmatársaknak tűnne fel az új felelős szerkesztő. Mert az a célunk, hogy továbbra is olvasmányos, színvonalas lapot vehessenek kézbe a VI. kerületiek. Olyan újságot szeretnénk kéthetente eljuttatni a postaládákba, amelyből az itt élők értesülhetnek az őket érintő döntésekről, változásokról; fontos, hogy láttassuk, mit tesznek választott vezetőik vagy az értük dolgozó hivatalnokok. Megkerülhetetlen a sokszínű kulturális élet, és hisszük, hogy ha jobban ismerjük Terézváros utcáit, helyeit, a köztünk dolgozók sztorijait, akkor jobban fogunk kötődni és felelősebbé is válunk érte.

Nem lehet viszont nem észrevenni a terézvárosi járókelőket is érintő problémát: az önkormányzat köztisztaságért felelős cége nagy erőfeszítéseket tesz azért, hogy minél kevesebbszer lépjünk kutyapiszokaknára, itt azonban elsősorban mentalitásbeli problémáról van szó. A tisztaságot nem csak a köztereken keressük, arról, hogy a terézvárosiak ruhája is makulátlan legyen, 89 éve gondoskodik a Szófia utcában Stanci néni mosodája. Észreveendő a kerületi kulturális élet pezsgése is a pandémia után. Még javában zajlik a Hunyadi téren a Nemzetek Fesztiválja, színvonalas programokat ajánl a Benczúr Kert és közben – augusztus végén – először veszi birtokba az Andrásy út egy részét az Eötvös10 szervezésében megrendezendő színházi-zenei eseménysorozat, a TE! Fesztivál.

Szóval vegyük észre azt, ami igazán fontos.

Csepregi Botond

6

Maratoni ülés

Fókuszban a parkolás és a közterületek megújítása

8

Spanyolországgá változott a tér

Folytatódott a Nemzetek Fesztiválja

Családi szennyes

Erre büszkék lehetnek a Szófia utcában

18

22

Jöhet utána palacsint?

Ne a nutellást keressük a Nagymező utcában!

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Csepregi Botond

A LAP MUNKATÁRSAI: Csejtej Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft.

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajt@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS**

VEZETŐ: Szabady Balázs nyomda üzemeltető igazgató **TERJESZTÉS:** DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:**

06 1/342-0905, 2451-es mellék, sajt@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Terézváros

Ismét pályázhatnak udvarzöldítésre a társasházak

Terézvárosban nagyon kevés a zöldfelület, így az önkormányzat a saját zöldítési programjai mellett a kerület lakóit is zöldfelületi fejlesztésekre ösztönzi. Ezért egyebek mellett ismét lehet pályázni a társasházi belső udvarokra való növénytelepítésre, ágyások és magaságysók kialakítására, növénykonténerek és virágládák beszerzésére, zöldfal kialakítására és az ezekhez szükséges eszközök beszerzésére.

Az igényelhető támogatási összeg minimum 100 ezer, maximum 2 millió forint, ennek megfelelően kisebb és nagyobb támogatásokra érkező pályázatokat is vár az önkormányzat.

A pályázat lehetőséget nyújt arra is, hogy az elnyert támogatás az önrészt képezze a Fővárosi Önkormányzat által kiírt Égig érő fű udvarzöldítési pályázaton nyertes terveknek.

A pályázatok benyújtási határideje: szeptember 15.

Magánterületen lévő fák ápolására is lehet pályázni

Minden egyes fa nagy érték, minden megmentett példánnyal javul a csekély zöldfelületi arány a kerületben. Az önkormányzat ezért pályázatot hirdet társasházaknak, intézményeknek és nonprofit szervezeteknek az általuk használt terézvárosi ingatlanokon található fák és fás szárú növényzettel borított falak ápolási és növényegészségügyi munkálatainak elvégzéséhez.

Fák esetén kizárólag olyan feladatokra lehet pályázatot benyújtani, amelyeket szakemberek javasolnak. Az önkormányzat a rendelkezésre álló forrás erejéig várhatóan negyven fa és zöldfal ápolási munkálatait tudja támogatni.

Az ápolási és növényegészségügyi munkákat a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. által megbízott vállalkozó végzi.

A pályázat benyújtási határideje: október 26., 16 óra.

Pályázati felhívás civil szervezetek részére

A terézvárosi önkormányzat a 2021. augusztus 15.–december 31. között megvalósuló programja támogatásához pályázatot hirdet a Terézvárosban működő vagy tevékenységükkel a városrészhez kötődő alapítványoknak, egyesületeknek és társadalmi szervezeteknek.

Azok az alapítványok, egyesületek, személyek pályázhatnak, amelyeknek a VI. kerületben bejegyzett székhelyük van, bejegyzett országos vagy regionális szervezet esetén önálló terézvárosi szervezeti egységgel rendelkeznek és tevékenységüket részben vagy egészben Terézvárosban fejtik ki. Az önkormányzat által korábban nyújtott támogatásokkal elszámoltak, nem áll fenn sem tartozás, sem elszámolási kötelezettség.

Támogatott programok lehetnek a kerületben élők szabadidős tevékenységét, közművelődését elősegítő célok, a közösségi élet szerveződését, az itt élő csoportok, szervezetek együttműködését, a hagyományok ápolását és megújítását szolgáló rendezvények, környezetvédelmi és zöldprogramok. Lehet tanácsadó, oktatási, fejlesztő és segítő tevékenységekre, kiadványok létrehozására, illetve a kerületi székhelyű köznevelési intézmények működését segítő alapítványok programjaira pályázni.

Támogatásesélyesek a kerület lakosait segítő szociális és karitatív célok is: az időügyi programok, a fogyatékkal élőket és a munkanélkülieket segítő projektek, valamint egyéb esélyegyenlőségi programok, ételosztás, ruhaosztás.

Az adatlapokat a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán (1067 Budapest, Eötvös u. 4.) lehet beszerezni, és letölthetők az önkormányzat honlapjáról is.

A pályázat benyújtási határideje:

szeptember 10., 12 óra.

További információt a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Főosztályán, a 06-1-342-7582-es telefonszámon lehet kérni.

Munkatársakat keres az önkormányzat

A terézvárosi önkormányzat jegyzője pályázatot hirdet kereskedelmi és pénzügyi ügyintéző munkakörbe, a pályázatok benyújtási határideje **augusztus 26. és 27.**

Aki a terézvárosi önkormányzatnál informatikusként dolgozna, pályázatát **augusztus 19-éig** küldje el postai úton vagy személyesen (zárt borítékban) dr. Mogyorósi Sándor jegyző nevére a Terézvárosi Polgármesteri Hivatal, 1067 Budapest, Eötvös utca 3. címre.

Közösségi ötletpályázat a Nagykörút újratervelésére

A Fővárosi Önkormányzat 2020 őszen indított átfogó tervezési folyamatot a Nagykörút komplex megújítása érdekében, amelynek célja a körút megkopott vonzerejének és presztízsének, kellemes és karakteres hangulatának helyreállítása, egy élhető városi tengely kialakítása. Olyan helyszín, ahol egyszerre jó élni, közlekedni, vásárolni, enni-inni, felfedezni, boltot üzemeltetni.

A következő években megvalósítandó projekteket egy átfogó program alapozza meg, amely a fővárosi cégek, a kerületi önkormányzatok, civil és szakmai szervezetek aktív részvételével és a budapestiek bevonásával várhatóan az idén ősze készül el. A program nemcsak a közlekedési kérdésekre fókuszál, hanem komplex módon kezeli a Nagykörút köztereinek, zöldfelületeinek és épületeinek megújítását, a körút kereskedelmi és kulturális életének újjáélesztését.

Az **október 4-én** záruló pályázatra beérkezett javaslatok közül a szakmai zsűri által kiválasztott és díjazott ötleteket beépítik a fejlesztési programba is. A zsűri által kiemelkedően színvonalas vagy innovatív ötletek pénzdíjban részesülnek, összesen 700 ezer forint értékben.

A híroldalakat összeállította:
Dobi Ágnes és Gajdács Emese

Több mint bevásárlóközpont

A kerület polgármestere, Soproni Tamás augusztus elején találkozott Ágházi Gyulával, az 1999 óta működő Westend tulajdonosa, a Gránit Pólus csoport vezérigazgatójával. A találkozón arról volt szó, hogyan lehetne még közelebb hozni a kerületiekhez a Westendet, mik a közös érdekeik, mivel járulhatnak ők hozzá Terézváros fejlődéséhez. Soproni Tamás a legfontosabb újdonságnak azt mondta, hogy szeptembertől a terézvárosiak kedvezményesen bérelhetnek parkolóhelyet a bevásárlóközpontban. Mindenki közös érdeke a Nyugati téri aluljáró és a Ferdinánd hídi lépcső környékének rendbehozatala – a két terület ugyan nem tartozik sem a kerülethez, sem a Westendhez, azonban a jelenlegi állapotok mindkét fél érdekeit sértik, ezért fontos a közös fellépés.

„Terézvárosnak az is fontos, hogy minél több közösségi tér álljon rendelkezésére az itt élőknek, ezért örülünk annak, ha a Westend ilyen lehetőségeket kínál a számukra, fejleszti az efféle tevékenységeit” – mondta Soproni Tamás annak kapcsán, hogy a VI. kerület legnagyobb zöldfelületét jelentő tetőkerten az idén is zajló nyári programokat kulturális és színházi eseményekkel bővítették.

Balról jobbra: Matus István Terézváros főépítésze, Tallér Virág beruházásmenedzsmen-vezető, Ágházi Gyula, a Gránit Pólus csoport vezérigazgatója, Soproni Tamás polgármester és Györffy Máté városfejlesztésért felelős alpolgármester

A LARGUS ÖRÖKJÁRADÉK

segít megteremteni a jól megérdemelt boldog időskor anyagi biztonságát. De mit is nyújt az általunk kínált életjáradék?

Szerződéskor azonnali nagyszámú kifizetést az Ön kezébe, amely akár 20-30 millió forint is lehet (az ingatlan értékétől és a választott konstrukciótól függően).

Élethosszig tartó, garantált, folyamatos és kiemelt összegű, akár 200.000–600.000 Ft havi járadék folyósítását (az ingatlan értékétől és a választott konstrukciótól függően).

Extra garancia: a szerződés garantálja, hogy amennyiben nem kerül folyósításra az esedékes havi járadék, akkor a szerződött ingatlan haladéktalanul visszazáll a járadékosra. Mindez úgy, hogy a járadékosnak sem a kezdeti, sokmillió forintos kifizetést, sem az időközben folyósított havi járadékokat nem kell visszafizetnie.

Az egész ország területéről várjuk a lakások, házak, nyaralók és telkek 65 élet betöltött tulajdonosainak jelentkezését.

Telefonos tájékoztatás és ajánlatkérés:
+36 1 788 94 54
+36 70 273 16 00
GreenPoint Irodaház
1077 Bp., Kéthly Anna tér 1.

Maratoni ülés, fókuszban a parkolás és a közterületek megújítása

A hét és fél órán át tartó testületi ülésen hetvennél is több témában hoztak döntést Terézváros képviselői. Az ülés elején letette hivatali esküjét Óvári Gyula, a Fidesz-frakció új tagja, aki Császárné Csóka Ilona helyét vette át a grémiumban.

Gajdács Emese

Bővülő parkolási lehetőségek autóknak, bicikliknek, rollereknek

A belvárosra jellemző parkolási nehézségeket enyhíti a kizárólagos lakossági várakozóhelyek és a mikromobilitási pontok kijelölése.

Terézváros a fővárossal együttműködve 90 (kerékpárok, rollerek számára fenntartott) mobilitási pontot hoz létre. Ezek egyik célja, hogy szabályozottá tegye a kölcsönzött e-rollerek használatát és tárolását. Ezeket az eszközöket kizárólag itt lehet majd letenni, így eltűnhetnek a járdákon elhagyott rollerek. A pontok kiépítése azért is indokolt, mert a szolgáltatókon kívül magánemberek is tárolhatják ott kerékpárjukat és saját rollerüket, valamint a Bubi-hálózat bővítését is segíti.

Terézvárosban a parkolás régóta komoly probléma az itt élők számára. A kizárólagos lakossági parkolóhelyek ezt a gondot enyhíthetik. A Fővárosi Önkormányzat úgy döntött, hogy kizárólagos parkolóhelyeket csak ott lehet kijelölni, ahol mobilitási pontok is vannak, így most Belső-Terézvárosban lesz 405 lakossági parkolóhely. Ezeket táblák jelzik majd, a két hónapos próbaidőszak után pedig felfestés is mutatja az aszfalton, hova állhat csak kerületi, éves parkolási engedéllyel rendelkező autós 18 órától reggel 7-ig.

Az önkormányzat Györffy Máté alpolgármester koordinálásával egyeztetett a kerületben található

parkolóházakkal is, hogy felmérje, mekkora ezek kihasználtsága és nyitottak-e valamilyen együttműködésre az utcai parkolási nehézségek csökkentésében.

Három szolgáltatóval történt előrelépés, így öt helyszínen (Westend fedett parkolóház, Nagymező utca, Zichy Jenő utca, Székely Mihály utca és Kertész utca) 120 férőhelyet bocsátanak kedvezményesen a terézvárosiak rendelkezésére a parkolóházak úgy, hogy a havi bérletek költségét az önkormányzat részben átvállalja. A támogatás igénybevételével egyidejűleg az autósok le kell mondania lakossági várakozási hozzájárulásáról.

A parkolóházakkal való megállapodás után a részletekről hamarosan bővebb információt adunk.

Eldőlt, milyen legyen a Csengery utca

Széles körű lakossági egyeztetés után, az ott élők véleményének figyelembevételével, a testület döntött arról, melyik tervet fogadja el a Csengery utca Aradi és Podmaniczky utca közötti szakaszának megújítására.

A tervezők két verziót készítettek el. A képviselők a lakosság többségének véleményével egybehangzóan az A változat mellett döntöttek, ami több parkolóhellyel számol, de hangsúlyos benne a sebes-

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

EGY MONDATBAN

- ▶ Gyalogos-átkelőhely lesz a Podmaniczky és Szív utcai csomópontban, így csökkenhet a balesetveszély a Ferdinánd híd tövében.
- ▶ Terézvárosban október 28-án 17 órakor, az Eötvös10-ben rendezik meg a közmeghallgatást.
- ▶ Négy társasház igényelt és kapott támogatást kerékpártámaszok telepítésére, összesen 360 ezer forint értékben.
- ▶ Megkezdődhet dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármester előterjesztése nyomán a kerületi térfénylő kamerarendszer megújítása és fejlesztése.
- ▶ Terézváros Magyarországon elsőként csatlakozik ahhoz a kampányhoz, amelyben az önkormányzatok kötelezettségvállalást tesznek azért, hogy az egyszerű használatos termékek helyett az újrahasználatos cikkeket részesítik előnyben.
- ▶ Az önkormányzat Miyazaki Jun és Györfy Máté alpolgármesterek javaslatára felméri a Dózsa György út 104. és a Szondi utca 91. szám alatt üzemelő bölcsőde bővítésének lehetőségét, és erről telepítési tanulmánytervet készítenek.
- ▶ Az önkormányzat változtat a 100 millió forint feletti becsült értékű közbeszerzésekkel kapcsolatos eljárásrendjén. Ehhez kapcsolódóan a polgármester felkéri az önkormányzati intézmények vezetőit, hogy folytassanak piackutatást integritási célú monitorozásra.
- ▶ Más kerületek gyakorlatát is figyelembe véve összehasonlító elemzés készül szeptemberre a kéthetente megjelenő Terézváros magazin előállítási költségéről, a racionalizálási lehetőségekről.
- ▶ A testületi ülések közvetítésére az önkormányzat szerződést köt a Globomax Zrt.-vel, így a jövőben az önkormányzati tévé hálózatán élőben követhetők lesznek a testületi ülések.

Óvári Gyula és Soproni Tamás

ségcsökkentő és zöldfelületi elemek kialakítása is egy teljes fasor betelepítésével.

Zöld sziget a Vörösmarty utcában

A Vörösmarty utca 47/b szám alatt lévő tüdőszűrő állomás melletti lakóépület állapota annyira leromlott, hogy felújítása már gazdaságtalan lenne. A képviselő-testület az épület lebontása mellett döntött, és emellett érvelt az ülésen Szász Károly (DK), a körzet képviselője is a ház rendkívül rossz állapota miatt.

A terv szerint a bontás után egy mintegy 400 négyzetméter területű, a Vörösmarty utcához kerítéssel kapcsolódó közösségi park jöhet létre, amelynek kialakítását ideiglenes jelleggel kell tervezni, mert a telek építési telek marad, és későbbi beépítése is lehetséges. Lindmayer Viktor (Fidesz) javaslatára lakossági egyeztetés előzi meg a tervezést. A vita során Gaár Iván Zsolt (MSZP) kifejtette, hogy a közelben lévő iskola miatt nem támogatná, ha felmerülne az üres telken egy parkolóház építésének ötlete, mert az megnövekedett forgalmat és balesetveszélyt idézne elő.

Augusztus végén indulhat a Bajza és Bulcsú utcai aluljáró felújítása

A terézvárosi önkormányzat koordinálásával, a MÁV, a fővárosi és a XIII. kerületi önkormányzat közreműködésével megkezdődhet a régóta nagyon rossz állapotban lévő alagút megújítása. A munka novemberig tarthat, addig az alagút le lesz zárva a forgalom elől. A felújítás során színes aszfaltburko-

lat létesül, eltűnnek a veszélyes, zajos fedlapok, lesz új világítás, megoldódik a vízelvezetés és a Bulcsú utcai kijáratnál fák is ültetnek.

Új pályázatok és megítélt támogatások

A társasházi zöldfelületek fejlesztésére kiírt, 15 millió forint keretösszegű pályázaton 26 lakóközösség indult, ezek 11 millió 603 ezer forintot kaptak céljaik megvalósítására. A fennmaradó 3 millió 397 ezer forintra a korábbi tartalommal új pályázatot írnak ki a társasházak számára.

Egy új, a magánterületi fák ápolási és növényegészségügyi munkálatainak elvégzésére szóló pályázatot is kiírt a testület intézmények, társasházak és nonprofit szervezetek részére.

Óvári Gyula (Fidesz) kérdésére, hogy miért nem használják ki teljesen a lakók a pályázati kereteket, Temesvári Szilvia alpolgármester elmondta, hogy újszerű pályázatokról van szó, időre van szükség ahhoz, hogy a terézvárosiak megismerjék ezeket a lehetőségeket.

Az önkormányzat civil szervezeteknek és egyházaknak szóló pályázatainak az év első felében 29 civil szervezet, valamint 6 egyház indult és kapott különböző mértékű támogatást.

Változó igények, eltérő érdekek

A 2009-ben megszületett kerületi csendrendeletet is felülvizsgálja a testület. Hozzászólásában Kecskés Balázs (DK) kiemelte, hogy a jelenlegi rendelet módosításokkal több mint 10 éve van érvényben, és maga is tapasztalta a pénzügyi és jogi bizottság ülésein, hogy a folyamatosan változó érdekek a jogszabály felülvizsgálatát, aktualizálását indokolják.

A képviselő-testület lehetővé tette a Kerületi Építési Szabályzat módosítását a Nagymező utcában épülő Hard Rock Hotel bővítésének érdekében. A vita során Heltai László (LMP) elmondta, hogy szerinte a kerületnek nem a szállodák, hostelek, airbnb lakások számának növekedése, hanem új otthonok kialakítása, a lakóépületek felújítása, ezáltal a lakosság megtartása az érdeke. Az előterjesztést az MSZP-frakció sem támogatta.

Spanyolországgá változott a tér

A Parque del Buen Retiro, a Teatro Real vagy a Plaza Mayor nevek hallatán elsőre mindenki azt gondolná, hogy Madridban járunk, pedig nem – ezek az utcanévtáblák csak gondosan megtervezett díszletelemei voltak azoknak a színes programoknak, amelyek egy délutánra és estére a Hunyadi térre varázsolták Spanyolországot.

Dobi Ágnes

”

Az ünnepélyes megnyitó után a színpad konyhává változott, a nagykövet bemutatta a spanyolok egyik nemzeti étele, a gazpacho elkészítését.

A Nemzetek Fesztiváljának harmadik rendezvényére látogatók megtudhatták, hogyan vitézkedik a spanyol nagykövet a konyhában, mi köti össze Spanyolországot és a kerület plébániatemplomát, illetve az is egyértelművé válhatott számukra, hogy bár a zarándokok nem kincsvadászatra indulnak, a Caminón végigmenve mégis páratlan értékekkel gazdagodnak.

Az Alhambrától Avilai Szent Terézig

Még be sem lépett az ember a térre, egy fotókiállításnak köszönhetően máris ezekkel a páratlan értékekkel találta szembe magát. Spanyolország olyan építészeti remekei sorakoznak még most is a Hunyadi tér kerítésén, mint Antoni Gaudí jó néhány építészeti megihlető utolsó, egyben talán legismeretebb lakóépülete, a kőfejtő gúnyneven emlegetett Casa Mila, a Frank Gehry tervezte Guggenheim Múzeum, a római korban készült segoviai vízvezeték és a mórok által épített Alhambra. Ez utóbbi kettő – máris egy egyezés – az Andrassy úthoz hasonlóan világörökségi terület.

Csodaszép felvételeken mutatja be a tárlat spanyolhon természeti szépségeit is: például a Szent Jakab zarándokút végpontját, vagy az ember alkotta, pár nappal ezelőtt a világörökségi listára felkerült Prado sétányt.

A képek folyamát meg-megszakító „Tudtad-e, hogy...” táblák többek között olyan hazai vonatkozású érdekességekről rántják le a leplet, mint hogy a terézvárosi templom nevét is adó Avilai Nagy Szent Teréz Spanyolország egyik védőszentje vagy hogy Ángel Sanz Briz spanyol diplomata a második világháború legsötétebb napjaiban 5200 magyar zsidó életét mentette meg.

Sok egyéb mellett a kiállításon az is kiderül, hogy Pablo Picasso Békegalamb című rajzának elkészítésével – ami az egész világon a béke, a szabadság és az egyenlősége szimbólumává vált – a párizsi I. Béke világkongresszus miatt éppen a neves művészt bízta meg.

Társunk az úton

Azt például tudták, hogy minden magyar közül a terézvárosiak léphetnek leggyorsabban spanyol földre? Az Eötvös utcai nagykövetség ugyanis, amely spanyol felségterületnek számít, a kerület bármely pontjából indulva maximum negyedórás sétával elérhető. Vagyis az autóval bő 2500, légvonalban majd 2000 kilométerre fekvő ország illetéknéppen Terézvároshoz van a „legközelebb” – kezdte Soproni Tamás polgármester a köszöntőbeszédét, amelyben többek között arra is kitért, miért kiemelten fontos rendezvénye a kerületnek a Nemzetek Fesztiválja: „más kultúrákból érkező embereket ismerhetünk meg, a gasztronómiától a kultúráig rengeteg új élményt szerezhetünk”. Hangsúlyozta, Spanyolország és Magyarország között nemcsak a fizikai, de a kulturális távolság sem számottevő. Külön öröm, hogy a magyar iskolákban tanítják Gaudí építészetiét, Cervantest, Buñuel-t vagy García Lorcat, a hozzá hasonló futballrajongók pedig szívesen nézik a Barcelona és a Real Madrid meccseit is.

Oláh Lajos, Terézváros és Erzsébetváros országgyűlési képviselője arról beszélt, a népek fesztiválja kicsit a remény, a hit és a bizalom rendezvénysorozata, hogy újra kitágul a világ, újra utazhatunk, közelebb kerülhetünk egymáshoz. Reagálva a polgármester szavaira, nem felejtette el megjegyezni, jómagya Real Madrid-szurkoló, és hogy kedvenc csapatán kívül számára Spanyolország jelenti a tapasokat, a paellát, a sangriát, Picassót, valamint a történelmi múltban azokat a hősöket, akik Spanyolországban a fasizmus ellen küzdöttek. Napjainkban azt az országot jelenti, amely társunk az Európai Uniónak nevezett úton, ahol közösen szeretnénk egy jobb világot építeni.

Nem kézzel fogható kincsek

Spanyolország nagykövete, Anunciada Fernández de Córdova azt emelte ki, hogy hazája sokkal többet kínál a napsütéses strandoknál: kulturális, természeti és népművészeti öröksége kincsek széles tárházát vonultatja fel. E gazdag választékból nyújtottak a jelenlétüknek egy kis ízelítőt.

Az ünnepélyes megnyitó után a színpad konyhává változott, a nagykövet bemutatta a spanyolok egyik nemzeti étele, a gazpacho elkészítését, amelyhez nem kell más, mint egy kilogramm paradicsom, egy piros kaliforniai paprika, kígyóuborka, egy közepes fej hagyma, olívaolaj, borecet és só. A hozzávalók összevágása után mintegy fél deci olívaolajat kell önteni a zöldségekre, majd kevés sóval és 3 kanálnyi jerez borocettel ízesíteni. A nagykövet a jelenlétük lelkeire kötötte, ne használjanak modenai balzsamcetet, mert attól édes lesz a leves. A fűszerezés után már csak a turmixolás maradt hátra, no meg a kínai spiccszűrőn való átpasszírozás és a hűtés. A diplomata egyébiránt jó szakácsnak bizonyult, legalábbis a téren lévők a kóstoló elfogyasztása után ezt állították.

A hűsítő fogást követően két fiatal gitárművész, Zoltai Döme és Tóth Benedek gyönyörűséges gitármuzsikájával kápráztatta el a közönséget. Majd Rezes Judit színművész néhány rövid, fanyar humorú, olykor groteszkbe hajló elbeszélést olvasott fel Julia Otxoa, a spanyol Örkény István Különös küldemény című kötetéből.

Amint kint, úgy bent – Vándorúton a Caminón címmel Dukát Csilla, a Szent Jakab Társaság elnöke avatta be az érdeklődőket a zarándokút rejtelmeibe – mint mondta, véglegesen megváltoztatja az ember életét. Mindazok, akik nekivágnak és végigmennek rajta, kincsekkel megrakodva térnek vissza. Bár e javak nem kézzel foghatók.

Táncolt a tér

Ezt követően a színpadon a flamencóé lett a főszerep: Lippai Andrea és Pirók Zsófia táncművészek zseniális produkciója túlzás nélkül az est fénypontja volt. A hamisítatlan spanyol tánchoz a muzsikát Alex Torres gitárművész szolgáltatta, cajonon, a fadobozszerű ütős hangszereken pedig Tar Gergely játszott.

A flamenco nem egyszerűen egy zene, egy tánc, hanem maga a szépség, a büszkeség, a szenvedély, a keménység és a lágyság. Voltak olyan pillanatok, amikor úgy érezhettük magunkat, mint a moziban egy jó thriller közben: a két táncos és a zenészek olyan feszültséget teremtettek, hogy az ember szíve a torkában dobogott.

Aki kedvet kapott, ki is próbálhatta a táncosok által bemutatott mozdulatokat és lépéseket – a bátorság ragályos, egyre többen és többen járták a flamencót. A nagykövet sem maradt ülve, látszott, hogy akárcsak a gazpacho, a flamenco sem ismeretlen terep számára.

A fiesta előtt ismét két gitárművész, Daniel Montes és Bianca Laboissiere adott ízelítőt a spanyol gitárzene végtelen gazdagságából, majd jött az örület, ami a Macarena és a Ketchup-dal autentikus táncmozdulatainak elsajátításában öltött testet. A spanyol követség táncmesterré előlépett munkatársai ezúttal főként a gyerekekben leltek követőre, volt olyan kétéves forma kislány, aki a babakocsiból pattant fel és ropta a táncot. Egy csinos, feltűnően elegáns hölgy is beállt a csoportba. Róla kiderült, hogy idegenvezető, évek óta Angliában él, és csak véletlenül keveredett a tere. Mivel mindig is vonzotta a spanyol kultúra és a spanyol emberek, kihasználta, hogy egy cseppnyi alkalmi Spanyolországba csöppent. Nemcsak a tánkra állt be, de Pedro Almodóvar lelki útvesztőjével teli emberi kapcsolatokat boncolgató filmje, a Julieta vetítésén is végig a téren maradt.

Hamarosan nyit a Teréz könyvtár

Szeptember 1-jén nyílik a Teréz körúton a FSZEK legújabb, hipermodern könyvtára, mely egyrészt a Kertész utcai fiókkönyvtár funkcióját igyekszik átvenni, másrészt 21. századi újításokkal várja az olvasókat. A Teréz krt. 2–4. szám alatti, 150 éves patinás épületbe költözött olvasószentély 720 négyzetméteren több tízezer könyvvel, akadálymentesítve és csúcsmódn technológiával felszerelve hamarosan készen áll a nyitásra – az utolsó simítások zajlanak épp, ha minden igaz, az augusztus 30-i hivatalos megnyitőig minden kötet a polcokra kerül. A könyvtár, illetve maga a helyiség közel 400 millió forintból újult meg, a könyvállomány gyarapításához a VI. kerületi önkormányzat is jelentős összeggel járult hozzá.

Augusztus 16-án éjfélig lehet igényelni a tanévkezdő csomagot

A terézvárosi önkormányzat 10 ezer forint tanévkezdő támogatást nyújt azoknak a diákoknak, akik terézvárosi bejelentett lakóhellyel rendelkeznek, és a KIR nyilván tartásában szereplő általános iskolával vagy középfokú oktatási intézménnyel nap-pali tagozaton aktív tanulói jogviszonyban állnak.

A támogatást a tanuló vagy a törvényes képviselője írásban kérheti az erre a célra szolgáló adatlap kitöltésével. A 21. életévüket be nem töltött, nem tanköteles diákoknak az adatlap mellett a tanulói jogviszony-igazolást is be kell nyújtaniuk.

A kérelmeket a Humánszolgáltatási Főosztályhoz kell eljuttatni, személyesen leadva az önkormányzat ügyfélszolgálatán (1067 Budapest, Eötvös utca 4.), postai úton (Budapest Főváros VI. kerület Terézvárosi Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Főosztály – 1067 Budapest, Eötvös utca 3.) vagy e-mailben a tanevkezdzo@terezvaros.hu címre küldve. A kérelem benyújtásának határideje augusztus 16. (hétfő) éjfél. A Terézvárosi Tanévkezdő Csomagot a korábbi évekhez hasonlóan utalvány formájában, várhatóan augusztus közepétől, a meghirdetett időpontokban vehetik át a diákok.

Visszatérés a Parlamentbe

A járványhelyzet enyhülésével újraindultak a vezetett parlamenti látogatások is, amelyek során Oláh Lajos, a kerület országgyűlési képviselője kalauzolja végig az épületen az érdeklődőket.

Csepregi Botond

„Kifejezetten szeretem ezeket a találkozásokat, mert nemcsak a törvényhozás helyét, hanem az ország egyik legszebb épületét mutathatjuk meg a terézvárosiaknak” – mondta Oláh Lajos (Demokratikus Koalíció), a kerület országgyűlési képviselője. A pandémia, majd a kihirdetett veszélyhelyzet alatt természetesen látogatók sem mehettek be a Parlamentbe, a nyár kezdetével azonban ezek az alkalmak is újraindulhattak. A DK politikusa elmondta, hogy az általa szervezett parlamenti sétákon már kétezeren vettek részt, most hozzájuk csatlakozhattak az Eöt-vös10 napközis táborának résztvevői, valamint a Terézvárosi Gondozó Szolgálat (Tegosz) egy csoportja.

„Érdeemes velünk tartani, mert talán többet, mást is meg tudunk mutatni ebből a nagyszerű épületből, mint amit a hivatalos vezetett túrákon résztvevők láthatnak, ugyanis mi más útvonalon is haladhatunk, mint ők” – mondta Oláh Lajos. Természetesen érintik a legfontosabb látnivalókat, így a 96 méter magas kupolatermet, az országgyűlési munkának helyet adó üléstermet és megmutatják a bizottsági termet is. Kihagy-

”

Kihagyhatatlan a koronázási ékszerek megtekintése, a szerencsések pedig szemtanúi lehetnek a koronaőrök őrsváltásának is.

hatatlan a koronázási ékszerek megtekintése, ha pedig szerencsések, akkor szemtanúi lehetnek a koronaőrök őrsváltásának is. A képviselő nemcsak kalauzolja a vele érkezőket, hanem részletesen beszél az 1904-ben átadott Országház történetéről, jellemzőiről. Szeret az érdekességekre koncentrálni, így elmeséli azt, hogy miért kék a szőnyeg a társalgóban és megosztja az összes általa ismert történetet és összeesküvés-elméletet arról, miért ferde a kereszt a Szent Koronán.

A résztvevők elsősorban az épületre kíváncsiak, nem a politika vonzza őket ide. A képviselő azért a ház bemutatása mellett szokott beszélni a jogalkotás menetéről, a parlament összetételéről, a szavazás mikéntjéről, a saját munkájáról. Megmutatja az érdeklődőknek a szavazógépet, sőt még azt is, hogy a belépőkártyáját használva hogyan tud voksolni.

„Az idősebb résztvevők természetesen már többet tudnak, a fiatalok kíváncsiabbak. A most itt járt napközisek annyira érdeklődők voltak, hogy egyfolytában kérdeztek. Én is megkérdeztem tőlük, hogy milyen törvényt hoznának, ha ők ülnének itt – idézte fel Oláh Lajos a legutóbbi látogatást. – Talán nem meglepő, de az egyik válasz az volt, hogy legyen finomabb a menza, egy másik diák pedig azt foglalná törvénybe, hogy újítsák fel az iskolai vécét. De korábban volt olyan felnőtt, aki arra volt kíváncsi, hogy az ő elképzeléséből hogyan lehetne törvényjavaslat.”

A DK politikusa a jövőben is folytatja a parlamenti látogatások szervezését. A program népszerű az iskolai csoportok, osztályok körében, de természetesen szívesen fogadják családok, csoportok, nyugdíjasklubok jelentkezését is.

*A részvételi szándékot előzetesen szükséges jelezni a +36 30 709 1102-es, a +36 30 864 6624-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen.
Fontos, hogy a látogatásra vigyék magukkal érvényes személyes okmányaikat.*

A tisztánlátás kedvéért

Sikeresen lezárult a Szemüveget az időseknek program első szakasza: a pályázaton részt vevő nyugdíjasok a látásvizsgálat elvégzése után ingyen jutottak jó minőségű szemüveghez, amelyet a napokban vehettek át. Az önkormányzat minden érintettnek egy 25 ezer forintos szemüveggel segített.

A nem megfelelő szemüveg az életminőség romlásával jár, hiszen a tökéletlen látáshoz gyakran állandó fejfájás, szédülés, bizonytalanságérzet, kettős látás társul. Terézvárosban nagyon sok kisnyugdíjas él, aki egész egyszerűen nem tudja kigazdálkodni a megfelelő minőségű szemüveg árát, így jobb híján kénytelen a piacokon, olcsó árukat kínáló üzletekben található, gyenge minőségű és a szemét tovább rontó okuláréval beérni. Számukra rengeteget jelent az önkormányzat segítsége, vagyis a Szemüveget az időseknek program.

A kezdeményezés elindítója Szász Károly időügyi tanácsnok volt. A Demokratikus Koalíció politikusa képviselőként és az időügyi tanács alelnökéként is nagyon sok idős emberrel találkozik; folyamatosan kapcsolatban van a 65 év feletti terézvárosi lakosokat ellátó intézményekkel és a korosztály tagjait összefogó civil szervezetekkel, a helyi nyugdíjasok érdekképviselőivel. Pontosan látja, mivel lehet az itt élők mindennapjait színesebbé, tartalmasabbá tenni, ismeri a terézvárosi idősök gondjait és azokra igyekszik megoldást találni.

„A pandémia miatt a pályázati kiírás sokakhoz nem jutott el, így nem mindenki tudott élni a lehetőséggel. Az önkormányzat honlapján a felhívás május 28-án jelent meg, ebben szerepelt, hogy a szemüveg elkészítésének 25 ezer forintos költségét az önkormányzat fizeti. A kereten, lencsén kívül minden szemüveghez egy tok és törlőkendő is jár mindenkinek – avatott be a részletekbe Szász Károly. – A benyújtási határidő június 11-e volt. Tizenkét nappal később, június 23-án végezték el az optikusok az Eötvös10-ben a jó szemüveg elkészítéséhez nélkülözhetetlen vizsgálatokat, augusztus 10-én pedig

a 48 nyertes már át is vehette az új szemüvegét. Az önkormányzat összesen 1 millió 200 ezer forintot fizetett ki értük.”

A DK-s képviselő hozzátette, a szeptemberi képviselő-testületi ülésen frakciójuk előterjesztésben kezdeményezi, hogy a költségkeretből a még fel nem használt összeg erejéig újra hirdessék meg a pályázatot.

Mivel változatlanul a kispénzű időseknek szeretnének segítséget nyújtani, a képviselő-testület kedvező döntése esetén ismét azok a 65 év feletti, terézvárosi állandó lakcímmel rendelkező lakosok pályázhatnak majd a támogatásra, akiknek egyedülállóként a nyugdíja nem haladja meg a 150 ezer, ha családban élnek, akkor pedig a 120 ezer forintot. Az önkormányzat által megbízott optikusok elvégzik majd az idősök látásvizsgálatát és elkészítik számukra a megfelelő dioptriájú szemüveget – tette hozzá Szász Károly.

A Szemüveget az időseknek programról nagyon sok kedvező visszajelzés érkezett a tanácsnokhoz, egyre többen érdeklődnek, hogy mikor lesz ismét ilyen lehetőség.

TMSZ

Szász Károly

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Az önkormányzat összesen 1 millió 200 ezer forintot fizetett ki támogatásként.

Rendes gazda, tiszta utca – ilyen egyszerű?

A kerület tisztántartásának egyik sarkalatos kérdése, hogy sikerül-e eltüntetni a kutyapiszkot a járdákról. A fel nem szedett nagydolog csupán a kisebb gond, az aszfaltba beivódó vizelet látható és nyáron érezhető nyomai keserítik meg jobban az itt élők életét. Az önkormányzat minden lehetséges módon küzd azért, hogy eltüntesse az utcákról a különböző állagú végtermékeket, de a gazdik nélkül ez a próbálkozás igazi szélmalomharc. A kutyatulajdonosok együttműködnének, de mivel a kerületen belül lényegében csak az utca adott kutyasétáltatásra, patthelyzetben érzik magukat.

**Csejtei Orsolya–
Gajdács Emese**

„Kutyafuttatóba nem járunk – mondja Szilvi, a hatalmas angol masztiff, Marci gazdája. – Egyrészt egyetlen egy van belőle Terézvárosban, az is tiszta por és kosz, másrészt a vírusos betegségek melegágya. Egyszer-egyszer megfordultunk arrafelé, de amikor már másodjára kaptak a futtatóban gyakran megforduló kutyák véres hasmenést, úgy döntöttem, nem megyünk többé. Kinek van erre szüksége?”

A picurka csivava, Lucky sem futtatós kutya, mivel nincs külön elkerített helye a kistermetű ebeknek, a gazdája nem kockáztatja meg, hogy egy Macihoz hasonló mázsás jószág játékból, pusztán baráti alapon maga alá gyűrje a háromkilós apróságot. Szabad zöldterület híján sétáltatáshoz maradnak az utcák és a talpalatnyi fűfoltok – a virágokat és a fákat sem Lucky, sem pedig Maci nem pisilheti le. Gazdáik mindig mindenhol felszedik a kutyapiszkot – a táskájukban egy komplett utazó zacskókereskedés bújik meg. Ezzel együtt pontosan tudják, hogy az otthagytott kutyaürülék létező és krónikus probléma a belvárosban – a nemtörődömök a rendes gazdáknak is bosszúságot okoznak, hiszen hiába együttműködő és felelős a kutyás kö-

zösség 80 százaléka, a renoméjukat a maradék 20 százalék határozza meg.

„Mentségükre legyen mondva, sokszor idős emberekről van szó, akik nem tudnak lehajolni, hogy összeszedjék a kutyagumit” – mondja egy fiatal lány, aki bérsétáltatást vállal a kerületben, többek között olyan idősebbeknek, akik kénytelenek kedvenceiket pesztonkára bízni.

Ez se illik, az se illik

A ZöldEb Kutyás Érdekvédelmi Egyesület Terézvárosban is aktívan segíti a kutyások és nem kutyások közötti béke megteremtését. Vezetőjük, Hirbek Edina 38 éve él együtt négy lábú társakkal, így bőven van tapasztalata. Mint mondja, 18 éves korában Monte-Carlóban szembesült azzal először, hogy egy jól öltözött hölgy a világ legtermészetesebb módján szedte össze ölebe után az ürüléket. Azóta Edina is így tesz, és időt, energiát nem kímélve igyekszik a felelős állattartás fontosságáról meggyőzni minden gazdit.

„Nagyon nehéz a dolgunk a belvárosban, hiszen alig találunk zöldterületet. Nem illik a kutyának a járdára, a kapu tövébe pisilni, de a fákat, a gyepeket se ésszerű ki ilyen módon – mondják, de akkor hova mehetünk? Tudomásul kell venni, hogy a kutyafuttatók sem vécék. Oda mozogni visszük a kutyát, nem pisilni, kakilni. Mi most egy olyan kúp alakú, utcára kihelyezett alkalmas kialakításán dolgozunk, ami speciális, cserélhető és a szagokat némileg semlegesítő anyaggal van bevonva. Erre vizezhetnek

Nagyon fontos és a felelős állattartás szempontjából nagy lépés, hogy az Ó utcai rendelőben a terézvárosi lakosok kedvezményesen, a rászorulóknak pedig ingyenesen vehetik igénybe az oltásokat és ivartalaníthatják kedvencüket. Ez utóbbi nemcsak a nemkívánatos szaporulat, de az állat jólléte és a többi két- és négy lábúval való problémamentes kapcsolata szempontjából is rendkívül fontos.

a kutyák, és van is esély rá, hogy odaszoknak, nem úgy, mint a hagyományos kutyavécék esetén. Azokat ugyanis a kutyák sem kedvelik, ráadásul ha nem cserélik benne a homokot, igazi fertőzésforrássá válhat” – mesél erőfeszítéseikről a ZöldEb elnöke, hozzátéve, hogy a terézvárosi önkormányzattal folyamatosan keresik a jó megoldásokat.

Kerülgetni a kupacokat

Kellenek is alternatívák, hiszen évek óta az egyik legtöbb indulatot keltő probléma, hogy a belvárosi kerületek közterületei kutyaurüléktől szennyesek, a szag főként a nyári időszakban igen kellemetlen, a sétálók helyenként kerülgetni kénytelenek a kisebb-nagyobb gusztustalan kupacokat, amelyeket a felelőtlen állattartók elmulasztottak összeszedni. Az ugyanis egyértelmű, hogy mindez nem a kutyák, hanem az együttélés szabályait semmibe vevő emberek hibája, bűne, amit a törvény is büntet. Köztisztasági szabálysértésért bírság jár az elkövetőknek.

A tettenérés és bizonyítás persze nem egyszerű, de a Terézvárosban hamarosan megújuló és kibővülő közterületi kamerarendszer erre is hatékonyabb megoldást jelenthet, segíti majd a hatóság munkáját. Érdekes, hogy kísérleti jelleggel néhány országban már a DNS-elemzést is bevetik a szabálysértők ellen. A kicsit utópisztikusnak tűnő, ám mára a gyakorlatban alkalmazható módszer lényege, hogy az ürüleből vett mintát összevetik a regisztrált kutyák DNS-ét tartalmazó adatbázissal.

A tudatformálás lehet egy megoldás

„Ez persze nagyon drága módszer, a legjobb megoldás az lenne, ha a kutyatartók mindegyike összeszedné a piszkot saját kedvence után. Ezt Terézvárosban több módon is segítjük: 80 dogbox található az utcákon, ami nemcsak a feltakarított piszok tárolására szolgál, de új zacskót is vehet innen a gondos gazdi. A dogboxokat ősszel, télen hetente, a nyári időszakban heti 3 alkalommal ürítjük. Az összegyűlt veszélyes hulladékot a dorogi gyűjtőállomásra szállítatjuk, így csak a dogboxok évente 8 millió forintba kerülnek az önkormányzatnak” – sorolja Kárpáti Zoltán, a köztisztasági cég, a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. igazgatója, aki az állattartók felelősségét, a tudatformálást tartja a végleges megoldásnak.

Az önkormányzat jó néhány módon igyekszik felhívni a figyelmet a helyes viselkedésre. Legutóbb a most kiültetett növények tövéhez helyeztek ki

80

dogbox található az utcákon, ami nemcsak a feltakarított piszok tárolására szolgál, de új zacskót is vehet innen a gondos gazdi.

Egy a hivatalos adatokat összegző tavaszi felmérés szerint Magyarországon közel 3 millió kutya él. Ha csak 10 dekával számolunk egy adag ürületet – ami igencsak szerény becslés, ráadásul legalább két adagot produkál az állat egy nap –, az naponta csaknem 600 tonna! Ezt tetézi az a környezetre gyakorolt nyomás, amit a műanyag kakigyűjtő zacskók jelentenek. Mára egyértelműen bebizonyosodott, hogy a műanyag zacskók teszik ki a bolygónkon felgyülemlett hulladék egyik legnagyobb részét. Csak az Egyesült Államokban évente 14 milliárd ilyen használnak el. És hogy a kutyatulajdonosok miért használják őket egy amúgy lebomló, természetes anyag összegyűjtésére? Mert kényelmes, higiénikus és olcsó. A kakigyűjtő zacskók lényegében fillérekbe kerülnek, így még a súlyát sem érezzük, hogy valaki más fizeti meg a végtelen zacskóhasználat árát.

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Az új tisztítószert egy használat után így eltünteti a kutyapiszkot

olyan táblákat, amelyek arra hívják fel a figyelmet, hogy a vizelet árt a fáknak, bokroknak, a kutyások próbálják meg elkerülni, hogy kedvenceik ezekre a helyekre ürítsenek. „Munkatársaink folyamatosan takarítják, mossák a kerületi utcákat, járdákat. Az idén, a nyári hónapokban kísérleti jelleggel egy speciális, környezetbarát, illatosított anyaggal dolgozunk, ami biológiailag bontja le a szennyeződések. Ez a munka is komoly költséggel jár, éves szinten 10 millió forintot meghaladó összeget költ rá az önkormányzat” – állítja Kárpáti Zoltán.

A közösség ereje is segíthet

Az említett táblák kihelyezését az állatok jóllétéért is felelős alpolgármester, Temesvári Szilvia kezdeményezte, akit elmondása szerint Albert Schweitzer gondolata vezérel minden olyan esetben, amikor bármilyen kutyatartással kapcsolatos dolgot javasol: „Bárki, aki bármely élőlény életét értéktelennek tartja, azzal a veszéllyel néz szembe, hogy előbb vagy utóbb az emberi életet is értéktelennek fogja tekinteni.”

„Bár jelenleg nincs kutyám, mivel a mostani életvitellel nem összeegyeztethető, és nem szeretnék boldogtalan állatot a közelemben, imádom őket – mondja az alpolgármester. – Emellett hosszú éveken keresztül foglalkoztam: hiszek a közösség, a részvétel erejében, a konfliktusok békés feloldásának lehetőségében. Sajnos az állatok gazdái és az állatot nem tartók hibáján kívüli okok miatt sok a konfliktus a kerületben, ezek megoldása nem könnyű. Sűrű városzövetben, kevés zöldfelület mellett kell együtt élnie sok kutyának és embernek, miközben a közterületek nagysága véges. Mélységesen egyetértek Csányi Vilmos kijelentésével, miszerint »Autót sem veszünk úgy, hogy nincs meg a jogosítványunk. A kutyához is ugyanígy vizsga kellene.« Ez egy tanulási folyamat, amelynek még az elején vagyunk. Én is tanuló, és feltett szándékom, hogy a felelős állattartást tanulni vágyók számára Terézváros minden lehetséges segítséget megadjon a békés egymás mellett élés érdekében.”

Az alpolgármester kezdeményezte azt is, hogy az önkormányzat a használókkal közösen újítsa meg a Podmaniczky utcai futtatót. „Ez tipikusan olyan projekt, hogy tovább tart előkészíteni, mint megcsinálni, kérem a kutyatulajdonosok türelmét, remélhetőleg nemsokára látszani fog az erőfeszítés. Tudjuk, hogy nem könnyű megoldani az állatok szükségleteinek kielégítését egy beton- és aszfalttenger közepén, de a kutyatartás választás és elköteleződés, amelybe a mások munkájának tisztelete is beletartozik.”

Az önkormányzat pár héten belül újabb kutyaurülék-gyűjtő szemeteseket helyez ki, hogy megkönnyítse a kutyatartók dolgát. A kutyatartó felelőssége az, hogy a kutya után felszedje a kutyapiszkot, az önkormányzaté pedig az, hogy ehhez minden lehetséges segítséget megadjon.

„Amit én ígérhetek – zárja gondolatait Temesvári Szilvia –, hogy a kutyások problémáit meghallgatom, és az érdekeiket képviselni fogom.”

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

harmadiknak Gergely. Az idén a dél-amerikai füleskuvikot hozta, jövőre a vadludat ígerte. Nagy a választék, 23 mentett madárral osztja meg otthonát a Madárkórház külsős munkatársa. Van, amelyet áramütésből gyógyít, de akad olyan is, amelyet már fióka kora óta nevel. Azt mondja, a madarai fajtársnak, amelyik pici kora óta vele van, az egyenesen az anyukájának nézi őt. Tény, hogy komoly tekintélye van, a karján ülő Lidérc, de a biztonsági okokból egy farönkhöz kikötött Vera sem veszi le róla a pillantását szinte egyetlen percre sem.

A gyerekek is árgus szemekkel figyelik – hiába vannak köztük olyanok, akik már tavaly is látták és hallották Gergő előadását a madarokról, csak büszkébben vágják rá a helyes válaszokat a madarász kérdéseire. Egy testvérpár igazi szaktekintélynek számít a témában – 7-8 éves ikreknek nézem őket, de kikérik maguknak, hiszen egyrészt nem ugyanolyanok, ráadásul a kisfiú, Kende már harmadikba megy, míg a nagyjából ugyanakkora húga, Villó csak második lesz. Elnézést kérek, és ámulva figyelem, milyen, Konrad Lorenzet megközelítő pontossággal tudnak mindent a sasokról, keselyűkről, sólymokról, baglyokról, varjakról. Már most biztosak benne, hogy egyikőjük állatorvos lesz, másuk pedig tudós állatszakértő, de Gergő figyelmezteti őket, hogy a gyerekkori álmokkal nem árt vigyázni: ő például sokáig rétisas szeretett volna lenni, aztán tessék, ember maradt.

Már vagy egy órája megy a kérdezz-felelekkel tarkított mesedél előtt, de a gyerekek, közel 70-en, még bírják a strapát – csak néhányan kezdenek bösz kavicsszámolgatásba. Ahogy a solymász meséli, hogy fogott meg Vera két harminckilós nyulat, hogy úgy nyeli a nyúlcombot, mint kacsa a nokedlit, hogy a lába fogószorítása 100 kilós vagy hogy mit csinál a nőstény sólyom a hímmel, mielőtt nászra lépne vele (a gyerekek szerint csőröznek, Gergő szerint megpróbálja megölni, és ha sikerül, sag schon, nem ő volt a párja), mintha nem is egy általános iskolai nyári táborban, hanem a National Geographic kistudósképzőjében lennének.

Kész cirkusz – és vadaspark

Bámulatosan tudja változtatni az „alakját” a terézvárosi nyári napközi tábor. Hol cirkuszra emlékeztet, máskor színházzá alakul, megint máskor vadasparkká változik egy-egy délelőttre. Nem csoda, hogy szeretik a gyerekek, s hogy a vakáció alatt is szívesen járnak iskolába. Ráadásul a tábor szinte egész nyáron fogadja a lurkókat – az utolsó hét augusztus 16-án kezdődik a Derkóban.

Csejtei Orsolya

Nagy az izgalom a Derkovits Gyula Általános Iskola udvarán, a gyerekek téblábolnak, a kaput lesik – a beígért vendég késik. „Jönni fog biztosan” – mondja Nagy Livia táborvezető némi bizonytalankodással a hangjában, ami pusztán annak szól, hogy Kisteleki Gergely solymász a természet embere. Ha megbeszélnék valamit, ahhoz tartja magát, de a biztonsági mailekre már nem reagál. Az a fajta, aki az idejét a madaraival a való életben, nem pedig a digitális világban tölti. A pici késés miatti izgalom dramaturgiailag tökéletesen megágyaz az antrénak: ahogy a lestrapált, piszkos fehér (vagy alából is szürke?) Opel Astra begördül a villaépület kertjébe, mintha egy Kusturica-film forgatásába csöppennénk. Az idő kissé lelassulni látszik, a kocsi megáll, nyílik az ajtó, és kiszáll egy szépséges lány, aprócska kuvikkal a vállán. A kalaptartón büszkén feszít Lidérc, az észak-amerikai sólyom, ő kérem páholyban utazik, de hát ez a minimum, ami az ország egyetlen Ferruginous solymának jár.

Vera a csomagtartóból kerül elő, ő az előkelő Harris nemzetség tagja, türelmesen elfoglalja helyét egy farönkön és vár: kezdődhet a műsor!

Rétisas szeretett volna lenni

Kisteleki Gergely és a madarai nem először látogatnak el a Derkovits suliba, amely a kerület nyári napközi táborának helyszínéül szolgál. A két favorit mellett minden évben más-más madarat hoz

A gazdag programkínálat a lelkes pedagógusoknak és a Terézvárosi Kulturális Közhasznú Nonprofit Zrt. anyagi támogatásának köszönhetően jöhet létre évről évre.

Program program hátán

Nem család, nem ámitás, a VI. kerületben ilyen a nyári napközis tábor. „Már hírünk van a városban, mondja Nagy Livia táborvezető, olyanok is érdeklődnek iránta, akik nem kerületiek. Máskor hely függvényében ők is jelentkezhetnek, de az idén a járványhelyzet miatt kizárólag a kerület öt általános iskolájába jár, illetve a VI. kerületben lakó diákokat fogadjuk. Főleg alsósok vannak a táborban, akiket még nem szívesen hagynak otthon a szülők egyedül, de elvértve akad egy-egy felsős is, aki azért jön, mert szeret itt lenni.”

Livia arról is mesél, hogy számukra afféle misszió, hogy a gyerekeknek tartalmas, különleges élményt nyújtsanak. Eleve ötféle tematikus csoportba lehet jelentkezni: kézművesbe, infósba, zenés-tornásba, úszósba és sportba. Ezenkívül rendszeresen viszik őket buszos kirándulásokra – nagyon szeretik a szigethalmi Emese Parkot, de jártak már Visegrádon bobozni, Gödön strandolni vagy a Velencei-tónál sárkányhajózni. Ha helyben maradnak, akkor is igyekeznek feldobni valami extrával a napot: így érkezett hozzájuk „vendégségbe” már artista, néptáncos, bűvész és így jött Kisteleki Gergely solymász is, aki, miközben a táborvezetővel beszélgetünk, akcióba lendül és megrepteti Verát. A gyönyörű Harris sólyom mászókaról háztetőre, vezetékéről faágra szálldosva figyelő gazdáját, mikor kerül elő a zsebéből a jutalomfalat, hogy már a gyanús mozdulatra elvitorlazzon a sikongató gyerekek feje felett 2 centivel és kérje a jussát.

Minél színesebb, annál jobb

Annyira természetesen és felszabadultan vannak jelen a gyerekek a táborban, hogy elsőre fel sem tűnik, mennyire sokfélék. Elvben tudja az ember, hogy a VI. kerület diplomatanegyed, hogy rengeteg külföldi család él a belvárosban, de ezt a Benetton-reklámokat lepipáló sokszínűséget látni önmagában szívmenlengető. Migránszó gyűlölködőknek receptre írnám fel, ahogy Cseng és Haha, a kínai testvérpár, Geld, a török gyerek vagy Nyika, az orosz szőke szépség egyszerre éneklék hetven szőke, barna, vörös, kicsi és nagy társukkal együtt, hogy „Hej, Dunáról fúj a szél, szegény embert mindig ér, Dunáról fúj a szél”. „Még thai kislányunk is van” – meséli az egyik mellém telepedő tanárnő, aki épp a lábát jegeli. Beállt focizni a srácokkal, és alaposan eltrafálták. „Mindegyik külföldi gyerekünk kiválóan ért magyarul, a többség jól is beszél. Szeretnek a kerületben élni és itt iskolába járni – vannak köztük diplomatacsaládok, akiknek tökéletesen megfelelnek a terézvárosi iskolák.” Közben feltűnik Amira, a fekete bőrű magyar kislány is, harmadikos lesz a

FOTÓK: MUDRA LÁSZLÓ/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Vörösmartyban – egy tányért szeretne megpörgetni egy pálcán, ahhoz kér kis segítséget, ha tetszik, szó szerinti löketet. Amikor kérdezem, hová való, egy pillanatra elgondolkodik. „Azt hiszem, apukám togoi – feleli –, de én magyar vagyok.”

Egy húron pendülnek

A tányéros mutatvány már egy másik extra program hozadéka. A hétfői solymászbemutatót követően ugyanis szerdán a Batuszínházból is ismert Gergely Júlia érkezett a táborba, hogy megénekeltesse, megmozgassa és egy kis zsonglörködésre tanítsa a gyerekeket. Ez utóbbi nagy tetszést aratott, még Tamás bácsi, az év közben színeis gimnáziumi énektanár is beállt megtanulni egy-két labdamutatványt. Juli egy pillanat alatt az uja köré csavarta a gyereksereget – senki nem trollkodott bele a közös játékba, mindenki egyként ütötte a ritmust és énekelte a Hej, Dunáról. Legnagyobb sikere a léggitározásnak volt: a vállalkozó szellemű gyerekek – mondanom sem kell, mind az volt – a kezükbe kaptak egy húr nélküli akusztikus gitárt, amin játszaniuk kellett. Bármit. A mozdulat a gyerekeké, a hang Juli zenésztársáé, aki egész délelőtt kísérte a színész-mutatványost. Tanítani lehetne azt az ívet, ahogy az először meghökkenett gyerek az értetlenkedésből (mégiscsak egy húr nélküli gitárt kapott, mit erőlködjön?) eljut odáig, hogy „megpengeti” a hangszert, ami áttételesen ugyan, de megszólal, és egy pillanat alatt átlényegíti a tétova alkalmi muzsikusokat. A legtöbben azonnal tépni kezdték a nem létező húrokat, térdre rogytak, a gitárral zsonglörködtek. Geld, a már említett török kisfiú úgy bepörgött az AC/DC-től, amit „játszott”, hogy a nyelvét jaggeresen nyújtogatva, Angus Young-os eszelősséggel rázta a fejét.

Az alkalom végére kész cirkusszá alakult a Városligeti fasor patinás villaépületének kertje: pörögtek a tányérok, repültek a karikák, varázshotok és labdák, egykerekűztek a bátrabbak – még ha falhoz támaszkodva is. Ebben a zsbongó forgatagban volt valami megmagyarázhatatlanul otthonos, ami nemcsak engem, de egy a szomszédos ház ablakában ácsingózó óvodás kisfiút is odavonzott az udvarra. Valahogy azt érzi az ember, hogy itt akar lenni, ami egy iskola és egy iskolás tábor esetében, lássuk be, maga a varázslat.

”

Ahogy a solymász meséli, hogy fogott meg Vera, a sólyom két harminckilós nyulat, hogy a lába fogószorítása 100 kilós vagy hogy mit csinál a nőstény sólyom a hímmel, mielőtt nászra lépne vele, mintha nem is egy általános iskolai nyári táborban, de minimum a National Geographic kistudósképzőjében lennénk.

Hol lehet ilyet máshol?

Részlet a Csapodárok című előadásból

Kaposvárra járt egyetemre, aztán mire 2013-ban a terézvárosi Radnóti Színházhoz szerződött, Pál András már megkapta a legtehetségesebb ifjú színésznek járó Junior Prima Díjat. Mostanában igen elfoglalt: anyaszínházában a Vad nyomozók premierjére készül, de a Don Carlos vagy éppen a Csapodárok esetén is van mit tennie a felújító próbákon. Ezenkívül vendégeskedik a Rózsavölgyi Szalonban, a Karaván Színháznál, a Dramatic Artnál – csoda, hogy jutott ideje egy kis beszélgetésre velünk is.

FOTÓ: RADNÓTI SZÍNHÁZ

– Könnyen tanul?

– Idősebb kollégák fenyegetnek mindig jó szándékú irigységgel, hogy nekem milyen jó agyam van, de ez majd idővel megváltozik. Egyelőre bírom. Leginkább próbán tanulok, tehát az a típus vagyok, aki köti a szöveget a cselekvéshez. Igaz, ilyen helyzetben, amikor ennyi darab van a fejemben, nagyon régen voltam – most hirtelen nagyon sok mindent fel kell eleveníteni. És nem könnyű ugrálni egyikből a másikba.

– Különösen egy ilyen leállós szakasz után, amikor egy ideig nem kellett memorizálni...

– Én azért dolgoztam, próbáltam új darabokat. Itt inkább az lesz a nehéz, hogy az igazi rögzüléshez kell pár előadás, hogy jobban bejáratódjon, és magabiztosabb legyen az ember. Van olyan darab, például a Csapodárok a Radnótiiban, amit csupán néhányszor játszottunk a lezárás előtt, szeptemberben vesszük elő újra, csak közben rengeteg idő telt el. Nem volt még igazán kijátszva, pedig kellene, mert színésztechnikailag ez egy elég nehéz előadás.

– A Radnóti nem nyitott, amikor nyitni lehetett, de szabadtéren, például a Művészetek Völgyében ment a Petri-estje, augusztus végén kint lesz a színház a terézvárosi TE! Fesztiválon, és az Ördögkatlanon is láthatták a nézők. Utóbbin minden évben jelen van – mit szeret benne annyira?

– A kezdetektől fogva részese voltam, én is sokat játszottam ott, és a diákjaim is évről évre előadják a katlanban az aktuális vizsgaelőadásukat. Nagyon jó ehhez a közösséghez tartozni, ráadásul pécsi kötődésű is vagyok, szóval nekem ez a fesztivál fontos. Isteni érzés például úgy stoppolni, hogy a néző vesz fel, és elvisz arra az előadásra, amit ő megnéz, te meg játszol benne. Ennek van valami olyan elképesztő közvetlensége, ami tényleg ritka. Hol lehet ilyet máshol?

– A Radnótihoz is ennyire megingathatatlanul ragaszkodik? Vagy volt az elmúlt nyolc évben olyan pillanat, amikor elbizonytalanodott?

– Kételyek mindig vannak, szükség is van rájuk, de az, hogy ebben a közegben jól érzem magam, sosem volt kétséges. Ez itt tényleg egy család. Éjjel-nappal együtt lenni nehéz, nyilván vannak nehezebb időszakok, de ez egy olyan hely, ahol szakmailag és emberileg is nagyon odafigyelünk egymásra. Barátaim vannak itt, komoly barátaim, és ez szerintem nagyon különleges dolog.

– Fontos a családiasság? A közösség?

– Igen, én alapvetően akkor érzem magam elememben, amikor közösségben lehetek. Ez nyilván otthonról is jön, mivel nagyon összetartó család vagyunk. Meg sokáig kosárlabdáztam, számomra a csapatban levés, egymás kiegészítése, az egymással való törődés meg-

határozó élmény. Hozzá tartozik a működéshez. Egy biztonságos közegben jobban fel tudom dolgozni a kételyeimet, a problémáimat is. Ennek ellenére nagyon magányos tudok lenni, nagyon el tudok vonulni.

– A magánynak Petri György is nagy ismerője, A kezdhetek folytatódni című Petri-est, talán a Rozs Tamás zenéssel alkotott szimbiózis miatt, mégis az említett közösségi élményt erősíti. Nagyon összeszokott párosnak tűnnek, honnan a kapcsolat?

– Tanárom volt Kaposváron, aztán sokat dolgoztunk együtt Pécsen és Pesten, legtöbbször Mohácsi-előadásokban. Jó barátok letünk, Tomi nekem kicsit olyan bátyfigura. Mindig is éreztük egymást, és nagyon régi álmunk volt, hogy csináljunk valami közös dolgot, így született meg a Petri-est.

– Tanított Kaposváron, a Pesti Magyar Színház stúdiójában, és most is új osztályt indít. Hogy érzi, fejlődik a diákjaival együtt?

– Nagyon! Sokat szelidülök például. Türelmet gyakorlok, de ami a legfontosabb, hogy folyamatosan látom, hol tartanak az utánam jövő generációk. Hogy gondolkodnak, hogy éreznek, mit szeretnek, mit néznek, mit olvasnak, ha olvasnak még egyáltalán. Rengeteget változott a színházi világunk, egészen más a mostani osztályom, mint mondjuk a legelső. Azt látom az újabb generációkon, hogy valahogy tűnik el a motiváció, tűnik el a tűz, ami nagyon sajnálatos, mert közben hihetetlen energiái vannak ezeknek a gyerekeknek. Megváltozott a közeg, a lehetőségek, a miértek – ezt valahogy le kell követni. Én alapvetően próbálok nem színészt képezni, hanem inkább embereket tanítani, kérdéseket feltenni, gondolkodóba ejteni.

– Elégedett? Úgy alakult az eddigi pályája, ahogy tervezte?

– Sosem voltak ilyen jellegű terveim. Nagyon szerencsés vagyok, soha nem kellett ezen gondolkodnom. Egyedül a filmzés maradt ki, illetve várat még magára, de nem baj, mert most már talán magabiztosabb vagyok, mint mondjuk tíz évvel ezelőtt. Nem ijedek meg bizonyos feladatoktól, sőt! Türelmes vagyok, megvárom. Úgysem tudnak megkerülni.

– A rendezés foglalkoztatja?

– Igen, de a színháznak ezt a részét talán kiélem a diákjaimmel. Bár azért az kicsit más, ott sokkal inkább színészvezetés zajlik. Ez is majd eljön, ha lesz olyan közeg vagy egy olyan darab, amit mindenképp szeretnék megcsinálni. Majd, apránként. Amúgy sokszor dolgozom olyan rendezőkkel, akik nagyon kívánják az ötleteimet, szóval ki van elégítve a vágyam.

– És az igazgatóság?

– Hogyne, mindenképp! Meg miniszter is leszek!

Terézvárosi TE! Fesztivál

Hagyományteremtő szándékkal szervezte meg az Eötvös10 a VI. kerület első színházi-zenei fesztiválját, amely augusztus 27–29. között 3 napra kiveszi a forgalomból az Andrássy út Izabella utca és a Szinyei Merse–Felsőerdősor utca közötti szakaszát. A lezárás alatt a két szélső szervizutat a kerékpárosok és a célforgalom használhatja. A belépés minden programra ingyenes, viszont a rendezvény helyszínén kizárólag koronavírus ellen védett ember, valamint a felügyelete alatt álló, 18. életévét be nem töltött tartózkodhat. A belépéshez védettségi és személyi igazolvány felmutatása szükséges.

AUGUSZTUS 27., PÉNTEK

Kapunyitás: 16.30

NAGYSZÍNPAD

Házigazda: Simon Kornél

19.45 A TE! Fesztivál megnyitója

Beszédet mond: Soproni Tamás, Terézváros polgármestere

20.00 Budapesti Operettszínház: Nine (részlet) – a Magyarországon még sosem látott Broadway-musical dalainak ősbemutatója

20.45 Midlife Crisis-koncert – sztárvendég: Simon Kornél

KISSZÍNPAD

Házigazda: Kontha Nelli

17.00 Veronaki zenekar: Gógös Gúnár Gedeon (gyerekprogram)

18.30 Pesti Magyar Színház: Varázslatos mesedalok

19.15 Egressy Zoltán: Gordiusz – A Zichy Szín-Műhely karanténkomédiája

KÍSÉRŐPROGRAMOK

16.30 és 18.30 A Langeléta Garabonciások felvonulása

17.00 Örkény Színház: Élővers

19.45 A Budapesti Operettszínház művészei dedikálnak

AUGUSZTUS 28., SZOMBAT

Kapunyitás: 9.30

NAGYSZÍNPAD

Házigazda: Ábel Anita

11.00 Bemutatkoznak az Újszínház művészei

13.00 Átrium Staff Band-koncert

14.00 Átugrik pár szomszéd – a Játékszín zenés műsora

15.00 Ízelítő a József Attila Színház legütősebb musicaljeiből

16.00 A zene az kell – színpadon a Pesti Magyar Színház művészei

17.00 Vig évadhangoló a Víg Színház sztárjaival

19.45 A Harmadik Figyelmeztetés színészzenei koncertje meglepetés dalpremierrel

20.40 Az idén 15 éves Irie Maffia zenekar koncertje

KISSZÍNPAD

Házigazda: Trömböczky Napsugár

10.00 Az Apacuka zenekar koncertje

12.00 Csukás István: Utazás a szempillám mögött – részlet a Zichy Szín-Műhely zenés mesejátékából

13.30 Mimóka – Méhes Csaba pantomimművész előadása

14.30 Bob és Bobek – a Vaskakas Bábszínház előadása

15.30 De mi lett a nővel? – az RS9 Színház előadása

16.30 Voices of Budapest-koncert – opera- és operettsláger

18.00 Szívlapát – részvételi versszínház, Bethlen Téri Színház

KÍSÉRŐPROGRAMOK

9.30 Calabar Gólyalásások

10.00–15.00 Dada szerkesztőség/versíró műhely

10.00–18.00 Bábjáték-automata

15.00–19.00 Örkény Színház – élővers

19.00 Calabar varieté

AUGUSZTUS 29., VASÁRNAP

Kapunyitás: 10.00

NAGYSZÍNPAD

Házigazda: Ábel Anita

10.00 Békeidők slágerei a József Attila Színház művészeivel

10.30 A Roll Dance Budapest táncbemutatója – kerekesszékes kombitáncegyüttes

11.30 Nőből is megárt... – részlet a Bethlen Téri Színház produkciójából

13.00 Prizma – a Duda Éva Társulat előadása

14.00 Menotti: A telefon – a Magyar Állami Operaház előadása

16.00 Parno Graszt-koncert

17.00 Stand by kiállítás megnyitó – fotósok, képzőművészek gondolatai a világjárványról

KISSZÍNPAD

Házigazda: Trömböczky Napsugár

11.00 Dr. Jane Goodall: Rügyek és gyökerek – a Budapest Bábszínház környezeti nevelési előadásának premierje

12.00 A Strokes Percussion Group ütőegyüttes koncertje

12.30 Föld körüli táncutazás – táncitanítás Németh Lucával

13.30 Artistabemutató – a Baross Imre Artista-képző műsora

15.00 Háy János: A boggyósgyümölcskertész fia – részlet az Átrium Színház előadásából

15.30 A Budapest Táncművészeti Stúdió előadása

KÍSÉRŐPROGRAMOK

10.00–16.00 Bábjáték-automata

10.00–16.00 Smink- és jelmezsátor

14.00–16.00 Örkény Színház – élővers

Több mint 20 civil sátor, Gasztró Negyed és Food Truck Show minden nap!

Jelen lesz a Bookline Könyvterasz, a Cervantes Intézet, az Iparművészeti Múzeum – Ráth György-villa, valamint saját sátorral terézvárosi önkormányzata is.

SZÍNHÁZAK: Víg Színház, Budapesti Operettszínház, Magyar Állami Operettszínház, Örkény Színház, Budapest Bábszínház, Radnóti Színház, Katona József Színház, Ormai Produkció, Madách Színház, Átrium Színház, Pesti Magyar Színház, Játékszín, 6szín Teátrum, József Attila Színház, Újszínház, Centrál Színház, Bethlen Téri Színház, Kolibri Színház, RS9, Gólem Színház, Mozsár Műhely, Zichy Szín-Műhely, Duda Éva Társulat

A TE! Fesztivál támogatói:

Budapest Főváros Önkormányzata

Terézváros önkormányzata

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk! Legfrissebb program: facebook.com/eotvos10 és eotvos10.hu

Családi szennyes, amire büszkék lehetnek

Olyanok is visszajárnak a Szófia utcai tisztítószalonba, akik már rég elköltöztek a kerületből. A Stanci néni mosodáját azonban már nem ők, hanem a nagy megrendelők tartják el. Kilenc évtized alatt szinte minden megváltozott, ami a tisztító életét befolyásolja, csak a vegytisztítás egyik legfontosabb szere, a perklor-etilén édeskés illata maradt itt.

Dobi Ágnes

„Nagyon sok olyan kuncsaftom van, aki évek, évtizedek óta nálunk tisztítat. Köztük szép számmal akadnak olyanok, akik már régen elköltöztek Terézvárosból, mégis visszajárnak” – meséli Vajnóczki Márta, aki 13 éve vezeti a Stanci néni mosodáját. Szerinte ez részben annak köszönhető, hogy kollégáival közösen gondos és tisztességes munkát végeznek. A szalonba többnyire olyan ruhák kerülnek be, amelyeket összekentek valamivel a tulajdonosaik és szeretnék őket megmenteni; egy sima tisztítás esetén pedig azt várják el, hogy szépen vasalva, makulátlanul kapják vissza a beadott darabjaikat. Másrészt annak tudható be hűségük, hogy a mai világból hiányzik a személyesség, ők pedig nagyon odafigyelnek az emberekre is – fájó, hogy az egyéni ügyfelekkel ápolott jó viszony kevés lenne az üzlet fennmaradásához.

Éles váltások

„A lakossági megrendelésekből már jó ideje nem lehetne megélni” – teszi hozzá Márta, és szavait a számok is igazolják. Egy a szektor helyzetét elemző tanulmány szerint még a kilencvenes évek elején is 60-80 százalékban magánemberek vették igénybe a tisztítók mosatási szolgáltatásait, ma már ez az arány mindössze néhány százaléknyi. A trend hátterében feltehetően a mosógépek fejlődése áll, hiszen ma már az automata, energiatakarékos, programozható masinák veszik le a mosás terhét az emberek válláról. Ami a háziasszonyoknak öröm, az gazdasági szempontból a tisztítóknak üröm lett.

Ritkán gondolunk bele abba, hogy egy átlagos 4 tagú család évente nagyjából 1, ha a háziasszony

mosásmániás, akkor 1,5 tonnányi ruhát mos ki. Nehéz lenne megsaccolni, hogy 89 éves fennállása óta a Szófia utcai tisztítóban hány tonna textilja fordult meg. Márpedig a Stanci néni mosodája 1932 óta működik, Márta családja távoli rokonának vállalkozását három generáción át apa, fia, unoka vitte tovább. Márta 2008-ban, férje elvesztése után döntött úgy, hogy feladja addig sikeres, hazai nagy cégeknek szállító, külföldi dizájnereknek is dolgozó varrodáját, szabászatát és nagykereskedését.

„Ez egy olyan pillanat volt, amikor mérlegelni kellett, hogyan tovább. Súlyos recesszió söpört végig a világon, visszaesett a kereslet, úgy ítélt meg, nem érdemes kockáztatni. De a legfőbb érv, ami amellet szót, hogy csak a tisztító vezetésével foglalkozzak, az volt, hogy a múltja és a családi szál miatt semmiképp sem akartam veszni hagyni” – idézi fel a komoly elhatározást Vajnóczki Márta. A komoly váltásokhoz hozzászokhatott, hiszen nem ez volt Márta szakmai karrierjében az első éles váltás. Villamosmérnökként végzett, a diploma megszerzése után főiskolán tanított egészen addig, míg egy szép nap a katedrát hátrahagyva szerencsét próbált a divatszakmában.

A legfőbb érv, ami mellett szólt, hogy csak a tisztító vezetésével foglalkozzak, az volt, hogy a múltja és a családi szál miatt semmiképpen nem akartam veszni hagyni a mosodát.

Mitől zöld egy tisztító?

„Amikor tisztító lettem, elvégeztem a textiltisztító-kelmefestő képzést, így papírom van róla, hogy kelmefestő, vegytisztító, mosószakember vagyok. Anno az egyetemen a tanáraink gyakran mondták nekünk, egy villamosmérnökből bármi lehet” – jegyezte meg nevetve. Hozzátette, ez egy folyamatos tanulást, szakmai tudást igénylő szolgáltatás, ha az ember jól akarja csinálni, valóban értenie kell hozzá.

Miután a kormánykerékhez állt, komoly fejlesztéseket hajtott végre a tisztító mosodai részlegében. Aztán végigjárta a szállodákat, éttermeket és állandó megrendeléseket szerzett. A pandémiáig a cég sikerrel vette az akadályokat, 2017-ben elnyerte a zöldtisztító címet.

„A mosást energiatakarékos gépekkel végezzük, környezetbarát, foszformentes svájci mosószeret használunk, amit a cég által telepített automata adagol. Ezáltal garantáltan csak annyi mosószeret használunk, amennyi szükséges. A vegytisztításnál is ügyelünk arra, hogy a lehető legkisebb mértékben károsítsuk a környezetet, zárt rendszerű géppel dolgozunk, ami egyáltalán nem engedi ki a káros anyagokat” – sorolja, mitől lesz zöld egy tisztító.

Itt is vannak KRESZ-szabályok

Arra a kérdésre, hogy nem szoronganak-e, amikor egy-egy különleges vagy nagyon drága ruha tisztítására vállalkoznak, Márta azonnal rávágja: minden munkatársa kiváló szakember, csak olyan munkát vállalnak el, amihez megvannak a megfelelő eszközeik és mindig a textil-KRESZ – vagyis a ruháink címkéin látható kis piktogramok – szerint járnak el. Persze arra volt már precedens, hogy a kezelési utasítás hazudott, de ilyenkor a gyártónak kell felelősséget vállalni az okozott kárért. „A nagyon drága ruhákra ugyanúgy vigyázunk, mint az 500 forintosra” – mondja. Szerinte ez nem pénz, hanem tisztesség kérdése.

A folttisztítás rejtelméről Bán György, a vegytisztítás 29 éve a Szófia utcában dolgozó fő-fő felelőse mesél. A folttisztítás ez idő alatt sokat változott, de a vegytisztításról ez nem mondható el, már sok-sok évtizede a perklór-etilén – ez a hivatalos nevén tetraklór-etilén nevű, édeskés illatú vegyület – a művelet alapszere. A pecsétek eltávolításakor a szennyeződés fellazítására egy speciális szert, alboxant használ-

nak, amit puha kefével dörzsölnek el, felviszik a folttisztító szert, majd utána, hogy ne maradjon keret a folt helyén, ismét alboxanos oldattal kezelik.

„Az, hogy egy folt eltüntethető-e vagy sem, függ a szennyezőanyagtól, hogy milyen régóta van a textiliában, attól is, hogy megpróbálták-e már házilag kiszedni, valamint a ruha alapanyagától” – mondja Bán György. Az emberek gyakorlatilag bármivel össze tudják kenni a ruhájukat, jegyzi meg, így a bicikliláncnyomoktól kezdve a vörösborig a legkülönbözőbb pecsétekkel találkozhatnak. Ha toplistát kellene felállítani, első helyre szinte biztos, hogy a zsírfolt kerülne, de a smink-, alapozó-, púder- és rúzsnyomok, a dezodorok és izzadásgátló szerek okozta elszíneződések is gyakoriak. Csodaszor, vagyis univerzális folttisztító nem létezik. Más szer kell az olajos, a fehérje-, a gyümölcsfoltokra, a tintára, a csokoládéra.

Az automata mosógépnél is nagyobb csapás

A folttisztítás után a kelme anyagától függően a mosás vagy a vegytisztítás, majd a vasalás következik. Az ágyneműhuzatok, abroszok vasalását ük- és dédanyáink segítségével, a mángorlónak a modern, fűthető, elektromos változatával, a kalanderrel végzik, míg a többi ruhaféle – ingek, blúzok, kabátok – vasalása fűtött, elszívós vasalóasztalon kézzel történik. A vasaló gőzkazánhoz csatlakozik, de a profi berendezésen túl ehhez a munkafolyamathoz is elengedhetetlen a rutin és a szaktudás.

A pandémia miatt az elmúlt másfél év nem a leg-sikeresebb időszakként vonult be a tisztítószalon történetébe. „Rendkívül nehezen vészteltük át a mögöttünk hagyott hónapokat, a járvány anyagilag nagyon nagy érvágást jelentett. Hálás vagyok a polgármestereinknek, mert annak ellenére mentesített bennünket a bérleti díj fizetésének kötelezettsége alól, hogy a tisztítók nem kerültek be abba a körbe, ahol központilag biztosították a vállalkozásoknak ezt a segítséget” – mondja Márta. A jövőt illetően azonban bizakodó, reméli, hogy „Stanci néni mosodája” nemcsak a kilencvenediket, de a századik évét is megéri.

Néhány jó tanács a profiktól

- › Soha ne vágjuk ki a ruhából a textil-KRESZ-címkét!
- › Hasznos, ha megtanuljuk a piktogramok jelentését és mindig tartuk be a kezelési utasításban foglaltakat!
- › Ha ruhadarabunkra, textiliánkra folt kerül, a lehető legrövidebb időn belül tisztíttassuk ki. Barkácsolás helyett inkább bizzuk szakemberre a folt eltávolítását, mert így nagyobb az esély arra, hogy a szennyeződés nyom nélkül eltűnik.
- › A színgógó kendővel érdemes óvatosan bánni, a fehér ruha tarka mosásban egy idő után beszurkúl. Fehéret feketével soha ne mossunk!
- › Ha a csak vegytisztítható ruhát kimossuk, könnyen összemehet, vagy a víz megbonthatja a színeket.
- › Ha a gyapjú nem megfelelően volt kikészítve, akkor hideg vízben mosva is összemehet.
- › Műszálás ruhát soha ne fehérítsünk klórtartalmú szerrel!
- › A gyapjúból, selyemből, bőrből készült és az impregnáló ruhák tisztítását inkább bizzuk szakemberre. Az írha, a műszörme, a softshell kabát sem tisztítható házilag.
- › A tollkabátot még akkor is érdemesebb tisztítóba vinni, ha mosható jelzés van benne.

Aki miatt megbámuljuk az építészet csodáit

A századfordulós Magyarország egyik legkülönösebb, sokat kritizált, alapvetően mégis kedvelt alakja a hazai szecesszió megteremtőjének aposztrófált Lechner Ödön volt. Terézvárosban közvetlenül csak két épület, az egykori Balettintézet és az Ernst Múzeum lépcsőháza hordja magán keze vagy inkább gondolatai nyomát, de a Japán Kávéház (ma Írók Boltja) és az Andrássy út minden 110 évesnél idősebb fája is rengeteg Lechner-titkot őriz. Ha azok a falak és fák mesélni tudnának, a mester születésének évfordulóján, augusztus 27-én reggeltől estig tartana a kedélyes sztorizgatás.

A történetek szólnának például egy kedves öregúról, aki sapkája alól kilógó ősz hajával feltűnést keltett a pesti utcákon. A városban sétálva számtalan ember köszöntötte, és ismerősei, de még a hírlapírók is csak Papsziként emlegették Lechner Ödönt. A Pesti Napló 1902. májusi száma a következő anekdotát közli az építésről:

„A szeretetre méltó kis apó, akinek alkotásait a jövő fejlettebb nemzedéke levett kalappal fogja csodálni, belépett egy borbélyüzletbe. Lekapta kalapját, gyorsan kis selyemsapkát nyomott a helyébe és beült egy karosszékre.

– Tessék lenyírni a hajamat!

A borbélysegéd udvariasan mondta:

– Méltóztassék a sapkát.

– Nem, nem, a sapkára szükségem van, mert félek a légvázástól. Az csak maradjon a fejemen!

– De kérem, a hajnyíráshoz...

– Sohse törődjek maga azzal! Csak nyírja, ameddig a sapka engedi.

A borbély elővette a szerszámát és fejcsóválva fogott a munkához. Gondosan lenyírta a haját, amíg a sapkához nem ért az ollója. Akkor aztán fölállt a kis apó és mosolyogva levette a sikkját.

– No látja, már készen vagyunk!

Valóban meg volt nyíratkozva teljesen, már ott, ahol nyíratkozásról szó lehetett! A kis apó melankolikus dicsekvéssel mondta:

– Lám, ezt a kunsztot sem tudtam még húsz év előtt: sapkában haját nyírattani!”

Krúdy Gyula így ír a lechneri jelenségről és a Japánról Az utolsó pesti omnibusz és utasai című írásában 1935-ben: „Megállottak az omnibusz ember nagyságú kerekei, a kocsis lenézett legmagasabb bakjáról, amely a fővárosban volt, a kalauz (kondoktor, mint még néhányan nevezték) az utas fogadására sietett, aki nem volt más, mint Lechner bácsi. Ez az ezüstszakállú, bohókás tekintetű, igen finom fekete kabátban megjelenetű úriember arról volt nevezetes, hogy temérdek szép házat épített Pesten, nagy része volt abban, hogy a lakosság megbámulja az építészet csodáit, amelyekkel tervezeteiben pazarul bánt. (...) Reneszánsz-korabeli érzelmekkel viseltetett az élet iránt, annak nagy szeretetében, ugyanezért kedélyesen felült az omnibuszra, ha városligeti hangulatokat, ifjú nők bolondozásait, régi pesti tréfákat akart élvezni. Ízeit bizonyára úgy becsülte az életnek, mint egy öreg király, aki vigyázat hátralevő évei harmóniájára.”

Nyereg alakú tető és huszársisak kémény

Papszi nemcsak öreguras kinézetével, de építészeti törekvéseivel is felkeltette a budapesti társaság és a kritikusok érdeklődését. Már 1897-ben, az Iparművészeti Múzeum átadásakor a támadások középpontjába került. A századforduló historizáló építészetével szemben ugyanis Lechner tudatosan vállalt programként egy modern, ugyanakkor sajátosan magyaros stílus megalkotására törekedett. Az európai szecessziós stílusnak megfelelően az épületek túlzottan szabályos, geometrikus jellegét igyekezett megbontani a természetből ellesett organikus formákkal. Egy egész generáció követte őt kezdeményezésében, hogy a modern építészet lehetőségeit kiaknázva, sajátosan magyar ízt adjanak az épületeknek. „Nekünk sohasem volt alkalmasabb időpontunk nemzeti építőművészetünk megteremtésére, mint a mostani, mikor a modern építés új anyagai, új statikai vívmányai új formákat követelnek. Meglevő népies motívumainkat kell csak a modernbe oltanunk. Építőművészetünk ezáltal egyszerre magyarrá és modernné lehet” – vallotta.

Az organikus motívumok, a mázas kerámia használata és a keleti gyökerek hangsúlyozása kiverte a biz-

Csejtei Orsolya

Öreg király az ablakban

Előszeretettel tartózkodott a Japán Kávéházban, a művészek részére fenntartott asztal mellett szívélyesen elbeszélgetett bárkivel, aki meghallgatta építészeti elképzeléseit. Ült a kirakatban, és vagy az Andrássy úton korzózó lányokat, asszonyokat figyelte, vagy skiccelgetett. Egy korabeli karikatúrán, amely a Japán Kávézó művészasztalát mutatta be, az asztal mellett folyó vitától elfordulva az ablaküvegről törölgeti a párát.

Lechnernek szívügye volt, hogy a művészasztal az Andrássy útra néző ablak mögött legyen, mert bár többnyire szorgalmasan rajzolta a márványasztalra építészterveit, élénk figyelemmel kísérte az utcán folyó életet is. Szép, franciásra nyírt fehér szakállával, rózsaszín arcával, feje búbján az elmaradhatatlan házisapkával egyik vezére volt a társaságnak – a művészasztal törzsfőnökének is becézték. A másik törzsfő az arisztokratikusabb hajlamú Szinyei Merse Pál volt. Senki nem nevezte ki őket, mégis mindenki egyetértett abban, hogy ők a művészasztal nagy öregjei. A harmincas évek közepén a Japán akkoriban odakerült új tulajdonosa Lechner és Szinyei profilrajzát helyezte a falba, azt remélve, hogy ezzel felélesztheti a régi művészasztalt.

tosítékot a felvilágosult nagyvárosi polgárság körében. Az Iparművészeti Múzeumot a korban meglehetősen szokatlan, túlbujánzó díszítései miatt csak a cigánycsászár palotájaként emlegették, a közhangulatot pedig jól érzékelteti egy a Borsszem Jankóban megjelent karikatúra, amelyen a rajzoló egy elképzelt lechneri városképet mutat be. A városban a környezethez idomulva bő gatyát, cifra szűrt és himzett subát viselő vagy diszes atillában sétálgató alakok jelennek meg. Az épületek teteje a magyar nyereg formáját veszi fel, a kémények a huszársisakét. A város utcáin fokosból készülnek a lámpavasak, egy ostor a villanypózna a háztetőn. A hidat pipa és sarkantyú vegyítéséből alakították ki, míg a hegyoldalban kulacs formájú pincék sorakoznak...

Pad az Ernstben

Az 1845-ben született Lechnernek a nemzeti stílus megteremtésére tett törekvései nemcsak a közvéleményt, de a korszak kultúrpolitikusait is megosztották. Olyannyira, hogy bár a műgyűjtő Ernst Lajosnak tetszett a lechneri irány – ráadásul egy asztaltársasághoz tartoztak a Japánban, barátok voltak –, Nagymező utcai bérházának építésével mégis Fodor Gyula építész bízta meg, és csak az előcsarnok, valamint a lépcsőház belső kialakítására kérte fel Lechnert. A mester a korábbi, túlbujánzó formai kavalkád helyett itt egy az európai szecesszióra sokkal inkább emlékeztető vonalat képviselt. Az előcsarnok padjai különböző színű márványból készültek, a karfákat téglatest alakú talapzatok helyettesítik. Az oszlopok a falon hullámelemhez kapcsolódnak és a „háttámla” sötét kerete is hullámzó vonallal zárul. A forma Lechner épületeinek téglasorral hangsúlyozott ablakaira emlékeztet. Az ülőlap egyenes, szürke, a lábazat szintén a sötét-világos márvány ellentétét hangsúlyozza. A lépcsőfordulóba helyezett pad támlája virágszerűen bomlik ki a központi oszlop körül.

Az udvarhölgy és a királyné

Bár utolsó éveiben igyekezett visszafogottabban tervezni, mindvégig kitartott a magyar szecesszió létjogosultsága mellett. Ezzel együtt a kor nemzetközi építészeti kánonjába egy olyan épülete került, amely még nem hordozza magán a népies elemeket. Amikor 1882-ben Lechner felkérést kapott Pártos Gyulával közösen, hogy építsenek bérpalotát a MÁV nyugdíjintézete számára, még nem talált rá a saját, markánsan magyar szecessziós stílusára. Akkoriban tért haza hároméves franciaországi úttjáról, amelyen harminc vidéki kastély renoválásában vett részt, így nem meglepő, hogy a Drechsler-palota – Lechner kísérletező törekvései mellett – erőteljesen mutatja a francia reneszánsz jellegzetességeit is. Az 1886-ra átadott bérpalotának nemzetközi építésztanoncok jártak a csodájára, és maga az építész is így nyilatkozott róla: „Becsúgyam sarkallt, de vigyáznom kellett, hogy az én épületem ne viselkedjék tolakodóan Ybl remekével szemben, mert az udvarhölgy lehet szebb, mint a királyné, de úgy kell, hogy a királyné királyné maradjon.”

Az épületben eredetileg 24 lakást alakítottak ki és egy többszintes kávéház-étterem is helyet kapott ben-

ne sörcsarnokkal, tekepályával, bizonyos női szalonnal és egy játszóteremmel. Az étterem egyik bérlője volt Drechsler Béla, akinek a neve az épületre is átragadt. Ő alakította meg többek között a legendássá vált Muskátlai asztaltársaságot, amely előadások után rendre vendégül látta a szemközti Operában fellépő hírességeket. Mások mellett Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, Mascagni, Puccini, Leoncavallo, Wagner, Gustav Mahler, de még Ibsen is megfordult az asztalaiknál.

Minden jó, ha jó a vége

A bérház fénykora 1909. november 6-ig tartott, amikor is egy tűzvészben odaveszett az épület teljes fedélseke, ledőltek a tornyai, és a rekonstrukciót követő években jó néhány kevéssé előnyös átalakításon is átesett. A tüzesetről, amelyet feltehetően egy a padlason mászkáló lakó hanyagsága okozott, minden korabeli napilap részletesen beszámolt – a helyszíni tudósítók magát Lechner bácsit is látni vélték, aki „majdnem könnyezve tekintett fel a kormos, még épen maradt tetődíszekre, és szomorúan mondogatta: nem hiszem, hogy újra fel tudnám úgy építeni...”

Az épülettel kapcsolatos következő szenzációra jóval Lechner 1914-es halálát követően, 1936-ig kellett várni: ekkor nyitotta meg magántanciskoláját az első emeleten a palota új bérlője, Nádasi Ferenc, az akkora már világhírű balettművész, aki feleségével a náci uralom elől menekült Berlinből vissza Budapestre. Miután a kommunista hatalomátvétel burzsoá túlzásnak bélyegezte a lechneri miliót, és egyedül Nádasi balettstúdióját ítélték az ideológia számára emészthetőnek, 1949-ben beköltöztették a falai közé az Állami Balett Intézetet, amely 2002-ig működött itt, közben és azután is kiteve az enyészetnek ezt a szecessziós csodát.

A sors most úgy hozta, hogy az udvarhölgy hamarosan újra a régi fényében tündökölve, ismét méltó párja lehet Ybl mesterművének. Ha minden a tervek szerint halad, akkor a Drechsler-palota, luxushotel formájában, nagyjából az Operaházzal egy időben nyeri vissza régi fényét.

”

Az Iparművészeti Múzeumot a korban meglehetősen szokatlan, túlbujánzó díszítései miatt csak a cigánycsászár palotájaként emlegették.

Jöhet utána palacsint?

Az ötletet egy római út, ott is egy százfélé változatot felvonultató „tiramisuzó” adta Szőke Csillának és nagylányának, Rózának: valami hasonlóan varázslatos hely jól elférne Budapesten is. Rózában született meg végül az ötlet: legyen palacsinta! Így jött létre az Around Pancake a Nagymezőben.

Ez az a palacsintázó, ahol hiába is kérnénk – páran mégis megpróbálják – nutellás palacsintát vagy akár egy-egy túrós, mákos palit. Az Around Pancake palacsinta a föld körül, hiszen ahogyan Csilla mondja, minden nemzet úgy tudja, hogy náluk találták fel a palacsintát: a magyarok magyarnak tudják, a malájok pedig malájnak...

A hortobágyi misszió

Ami minket illet, két klasszikus verzió képviseli a kínálatban nemzetünket, az édes sorozatból baracklekváros, a sós változatokból pedig hortobágyi van az étlapon. „A hortobágyi egyfajta misszió is, orosz a híre, mert elterjedt, hogy a vendéglátásban ezt használják kármentésre. Nálunk viszont ilyesmi szóba sem jöhet, hiszen semmi olyan maradék nem keletkezik, amiből a hortobágyi tölteléke készülhetne” – magyarázza Szőke Csilla. Eleinte bizonytalan volt, belevágjon-e egy vendéglátós vállalkozásba, végül úgy döntött, minden együtt áll ahhoz, hogy sikerre vigyék Róza ötletét: kiváló üzleti partnereket és kulináris tanácsadót talált maga mellé, jók a helyiség adottságai, együttműködő, támogató a tulajdonos és persze ütős volt a kiinduló ötlet is.

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Tonhalmelyhek, szusigyömbér, kaviár

A pandémia különböző hullámai alatt volt idő végiggondolni minden részletet, kitalálni a helyet, megálmodni a fogásokat. Utóbbi elsősorban ismét Róza listája alapján készült, de részt vett a folyamatban Györffy Árpád séf is, aki tudta, milyen alap-

”

A tonhalmelyhek olvadás közben, a hő hatására táncra perdülnek a tányéron, társul szegődik hozzájuk a japán majonéz, a speck sonka, a szusigyömbér, valamint a speciális névadó, az okonomijaki szósz.

anyagokkal és merre érdemes kalandozni. Végül tizennégyféle palacsinta került a kínálatba, tíz nációt képviselve. A magyaron kívül a fent említett maláj konyha is két változattal büszkélkedhet, egy rákos és egy zöld curryssel. Az egyik legnépszerűbb és egyben legkülönlegesebb fogás a japán okonomijaki, amely káposztás alapú, omlettszerű tésztában igazi izkavalkádót vonultat föl. A tonhalmelyhek olvadás közben, a hő hatására táncra perdülnek a tányéron, társul szegődik hozzájuk a japán majonéz, a speck sonka, a szusigyömbér, valamint a speciális névadó, az okonomijaki szósz. Ahogy látható, a kínálat valamivel nagyobb része a sós iskolát képviseli, és csupán mintegy egyharmad az általunk talán kézenfekvőbbnek gondolt édesség, desszert. Népszerű még a jóval nagyobb ismertségnek örvendő orosz blini, amelyet hagyományosan kaviárral, lazaccal fogyasztanak, de nagyon kedvelt a „mezitlábás”, tejfőlés változata is. Érdeemes megkóstolni a hollandok büszkeségét, a pannenkoeket is, amely egy szuflé-jellegű, juharsziruppal meglocsolt boggyós gyümölcsös csoda, kis vaníliás varázslattal megbolondítva.

Egyformán különlegesk

Az italkínálat is gondosan végiggondolt, ebben pedig Kántor Enikő barista volt a csapat segítségére. „Február utolsó napjaiban nyitottunk, azóta küzdelmes időszak van mögöttünk, lezárásokkal, egy rémesen esős májussal, és persze nagy a verseny is a piacon, de bizakodók vagyunk és nagyon hiszünk a koncepcióban” – mondja el az indulással kapcsolatban Szőke Csilla. A vendéglátás mellett nagy szerepet szánnak a fogyasztók edukálásának is, vagyis annak átadásának, hogy a palacsinta a világon mindenhol megtalálható, mindenki büszke a sajátjára és egészen mást ért alatta – de egyformán különleges mindegyik. **BK**

FILM

Az érdektelenség álcája

A Zodiákusban vagy a Mindhunterben látott borzongató sorozatgyilkos-sztereotípiákat sorra megcáfolja a BBC Rillington Place című minisorozata. A Tim Roth által megformált John Reginald Christie-nél unalmasabb, jelentéktelenebb sorozatgyilkos aligha akadt a brit történelem során, ez is volt számára a tökéletes álca. Emögé bújva az 1940-es évektől fogva legalább 12 nőt (köztük a saját feleségét és egy egyéves kislányt) meggyilkolt, megerőszakolt, majd a hátsó kertjében elásott.

A sokkoló, megtörtént kegyetlenség adja a sorozat végig nyomasztó súlyát, miközben a gyilkos ábrázolása pont olyan jegesen tényszerű és érzelmeiktől mentes, mint Christie saját beszámolóí a bűntényekről. Míg ő azzal menti fel magát, hogy nem volt a cselekedetei tudatában, mi nem tudjuk nem felelőssé tenni, pedig a 3 rész során 3 szemzőgből is megismerjük a történetét.

Bár a nők (köztük saját felesége) ellen táplált gyilkos indulatokat, közvetetten megölt egy ártatlan fiatalembert is, akit felakasztottak felesége és gyermeke meggyilkolásáért – holott ezeket a tetteket is szomszédja, Mr. Christie követte el, csak a bíróság inkább hitt neki, mint a férjnek. Az évtized (ha nem az évszázad) legnagyobb bírói tévedése legalább annyit ért, hogy előmozdította a halálbüntetés eltörlését Nagy-Britanniában.

Különleges, inkább horrorfilmbe illő szerepet kapott a sorozatban a fojtogatóan kicsi és sötét Notting Hill-i ház, ahol papírvékonyak a falak. Ráadásul minden lakónak keresztül kellett menni Christie lakásán, hogy az udvari mellékhelyiséget használhassa, miközben a kertben egyre szaporodtak az „új ágyások”. Később a Rillington Place 10. rossz emléke miatt átkeresztelték az utcát, majd lebontották az épületet is. Sokat elmond az antihősről, hogy még a halálsoron sem tanúsított megbánást, így mi sem kapunk feloldást: ilyen súlyú bűnöket tényleg el lehet követni a lelkiismeret felelősségre vonása nélkül?

BO

(Rillington Place, a BBC/Epic Drama sorozata)

FILM

Egy felszabadító nő története

A Netflix már az Unorthodox (A másik út) című sorozatával ijesztő képet festett a radikális zsidó közösségekről. Azokról, ahol a nők teljes elnyomásban élnek, 19 évesen férjhez adják őket, ezután csak gyerekeket szülnek, még könyvet sem vehetnek a kezükbe, a kézfejükig mindent eltakaró ruhát kell viselniük és parókéval kell eltakarni még a hajukat is, nehogy bűnös gondolatokat ébresszenek a férfiakban.

Új realitysorozatuk már egy önmagát felszabadított nőről szól, és hihetetlenül inspiráló nemcsak a nők, de bárki számára, aki az életét mások szabályai szerint éli. Julia Haart 42 évesen szökött meg a közösségből, hátrahagyva négy gyermekét, akik közül hárman követték őt a szabad világba, csak a legkisebb fia maradt még az apjánál. Julia számára folyamatos küzdelem, hogy az agymosást ellensúlyozza, és a fiával megértesse, hogy nem bűn tévét nézni vagy lányokkal beszélgetni az osztályban. Párhuzamosan izgulhatjuk végig a családi konfliktusokat (a másik érzékeny pont Julia legnagyobb lánya, akinek ultraortodox neveltetésű férje nehezen fogadja még a nadrágviselést is, de ott a középső lánya is, aki a biszexualitással kísérletez), amiket a feltétlen szeretet végül mindig elsimít, és drukkolhatunk Julia új életének, amit a nulláról épített fel. Ma már a világ legnagyobb globális modellügynökségét vezeti New Yorkban, mellette saját kollekciókat is tervez. Mindent nemcsak veleszületett divatérzékének, csodálatra méltó szorgalmának köszönheti, hanem annak is, amit az ultraortodox közösség mintáiból megtanult. Elhisszük neki, hogy tényleg fel akarja szabadítani a nőket, mert a divatvilág hasonlóan elnyomó, a nőket tárgyiasító közeg, ahogy a szabad világban is még szóvá tesszik, ha túl rövid a szoknya, és egy negyvenes, egyedülálló anyának már nem adnak esélyt az újrakezdésre. Ő az élő példa, hogy ezen lehet változtatni, és kell is lázadni, csak így lehet homokot szórní a gépezet fogaskerekei közé.

Bálint Orsolya

(Életem az ultraortodox közösségen túl, Netflix reality)

AZ ORVOS VÁLASZOL

Hogyan készülünk fel a parlagfűszezonra?

Tipikusan július végén, augusztus során számíthatunk a parlagfű tömeges virágzására – ilyenkor jelentkeznek leginkább az erre a növényi pollenre allergiás emberek kellemetlen légúti tünetei.

Ez lehet orrdugulás, vizes orrfolyás, szemviszketés, erős könnyezés, garatirritáció, utóbbinál úgy érezheti a páciens, mintha viszketne a torka. A tünetek bármely életkorban jelentkezhetnek, és előfordul, hogy egyeseknél a betegség az évek múlásával enyhül, de általában életünk végéig velünk marad.

Annak érdekében, hogy meggyőződjünk arról, hogy valóban a parlagfű váltja-e ki az allergiát, érdemes allergológushoz, fül-orr-gégészhez vagy akár a háziorvosunkhoz fordulni. Elvégezhető a Prick-teszt, amelynek során gyárilag tisztított allergéneket viszünk fel az alkar bőrre, emiatt hívják alkaros bőrtesztnek is. Vértétellel is kimutatható az allergia, de a szakember már a tipikus tünetekből is be tudja azonosítani a betegséget. Az erős tüneteket érdemes receptre kapható, esetleg

enyhébb, vény nélküli gyógyszerrel csillapítani. Az allergiás lehetőleg kerülje a parlagfűvel erősen benőtt területeket, illetve igyekezzon minimálisra csökkenteni a környezetébe bejutó pollenek mennyiségét. Például inkább este szellőztessünk, mert a pollenszórás reggel erősebb, ha pedig kutyánk van, séta után alaposan töröljük meg a talpát, hogy ne hozza be a virágport a lakásba. Cseréljük gyakrabban az ágyneműnket, ruházatunkat, az átlagosnál pedig sűrűbben mossunk haját és kezét. Jó lehet a tengervizes orr- és garatöblögetés is, ezzel ugyanis a polleneket lemoszuk a nyálkahártyáról.

Előfordulhat keresztallergia, ami azt jelenti, hogy bizonyos gyümölcsök, illetve zöldségek elfogyasztása után az allergiához hasonló tünetek jelentkeznek, leginkább garatviszketés. Ennek a hátterében az állhat, hogy a pollen antigénje kémiaileg hasonló szerkezetű, mint az adott élelmiszerben előforduló proteinek. Kifejezetten allergén gyümölcs többek között a görögdió – fogyasztása közben akkor is előjöhhetnek a tünetek, ha nincs a közelben parlagfű.

Az allergiát érdemes komolyan venni, mert az elhanyagolása asztmához is vezethet, ami viszont fulladással járhat.

DR. ZSOLNAI ENIKŐ
fül-orr-gégész szakorvos

ZÖLD TÁRSAINK

Közelednek az „emberek”

Illetlen dolognak tűnhet augusztusban az őszi beszélni, hiszen minél közelebb vagyunk az „ember” hónapokhoz, annál inkább marasztalnánk még az idén későn érkezett, forró napokban gazdag nyarat. Aki azonban még a hideg beállta előtt szeretne last minute konyhaketről gondoskodni, annak időben figyelnie kell az „emberekre”, augusztus ugyanis a másodvetés utolsó pillanata.

Jó néhány olyan gyors növesű zöldségnövény van, ami még ilyenkor is vethető. Ilyen az uborka, a karfiol, a kel- és az édes káposzta, a retek és a cékla vagy a rukkola. Ha nem késlekedünk vele, akkor a fagy beköszönte előtt még egy zsenge borsólevest is főzhetünk a balkonon megtermelt zöldségből. A zöldbabbal sem fogunk kudarcot vallani. A spenót nemcsak jól tűri, de kifejezetten szereti a hideget – csírázási idejét felgyorsíthatjuk, ha a magokat vetés előtt egy éjszakára beáztatjuk.

A felsorolt összes növényre igaz, hogy a magvak elvetése után a földjüket igyekezzünk nedvesen tartani. Növekedésükkor ne feledkezzünk meg a talaj tápanyag-utánpótlásáról sem, de a műtrágyák helyett inkább a kerti zöldségeknek ajánlott biotápok közül válasszunk.

Hogy ne maradjunk ősszel sem virágok nélkül, kertészetben kapható palántákat még augusztusban is ültethetünk. Érdemes a sok színben pompázó krizantém és az évelő őszirozásák közül választani, balkonládába ültetve sokáig gyönyörködhetünk bennük. Az évelő csillagfűrt, a grenadin-szegfű, a ko-

kárdavirág és a júdaspéncz palántázásának is augusztus, szeptember az ideje.

Ha esetleg az ősszel virágzó árvácskára vágyunk, az idén már akkor is palántát kell beszerezniük – a most elvetett magból csak jövő tavasszal lesz virágzó növény. Akinek van türelme kivárni, arra figyeljen, hogy az első levélkéi megjelenéséig fedje le a földdarabot, ahová a magokat szórta, fekete fóliával, mert az árvácska magja sötétben, párás közegben csírázik ki.

Az őszre készülődéshez tartozik az is, hogy immáron a balkonládába süllyesztett vagy önállóan álló cserépekbe elvetjük azokat a fűszernövényeket, amelyeket beköltöztetünk a konyhába, ha hidegre fordul az idő. Metélő petrezselyemre, bazsalikomra szinte mindig szükség van, érdemes pátyolgatni pár cserépnnyit, szó szerint konyhakerti növényt az erkélyünkön.

A felsoroltakon túl augusztus, szeptember ideális hónap a dugványozásra, ifjítására is, de egy vízzel telt üvegben ép és egészséges leanderhajtást is gyökerezteszhetünk. Ha sikerrel jártunk, ültessük cserépbe, ne várjuk meg a tavaszt!

Benczúr Kerti Esték

Szellős nyáreste, patinás környezet, kellemes kerthelyiség, koncertek, színházi és irodalmi estek – mindezt együtt kínálja a Benczúr Ház és Kert augusztusban is. Ahogy eddig, most sem „Babra” megy a játék, borítékolható a szerelem, és ha tikkasztó lenne az este, Borbély Mihály ókútból merít friss vizet.

SZÁZ ÉV TAMBURA

A déli szláv népek és a Balkán ezerarcú zenei hagyományait újjáélesztő Babra muzsikájának jellegét a tamburák, a klarinét és a harmonika összhangja határozza meg. No meg, afféle koronaként, az a régies hangvétélű, többszólamú éneklésmód, amelyet ma már csak a közép-európai régióban ismernek a nyelvet is már-már elfeledő szerbek és más balkáni népcsoportok. Új műsorokban közel százéves vajdasági gyűjtések anyagához nyúlnak, amelyek közé egy-egy délszlávgyökerű saját szerzeményt is becsempésznek.

Augusztus 11., 19.30. Esőnap: augusztus 12.

BORÍTÉKOLHATÓ SZERELEM

Nyáry Krisztián Írjál és szeressél című könyvében 125, a magyar kultúrtörténet legszebb, legérdekesebb vagy éppen legfelháborítóbb szerelmes levele és azok keletkezésének történetei kaptak helyet. Ezekből válogatva született meg a Borítékolható szerelem című előadás, amelyben Nyáry Krisztián és Náray Erika híres párok levelezéséből, szépséges és vérlázító vallomásaiból szemezgetnek – szóban, dalban. Náray Erikát Berdisz Tamás kíséri zongorán.

Augusztus 24., 19.30. Esőnap: szeptember 2.

ÓKÚTBÓL FRISS VÍZ

A nép-, a világzene, a jazz és a kortárs muzsika rejtelmeit mélyen ismerő klarinétos, szaxofonos (olykor tárogató) Borbély Mihály és barátai ezúttal a magyar és Kárpát-medencei zenei örökséget 21. századi köntösbe öltöztetve szólaltatják meg. Rubato balladai hangvétel, izgalmas táncritmusok, érdekes dallamfordulatok, modern harmóniak és egy főként fafűvösokat szerepeltető szimfonikus zenekar borzolja az esten a kedélyeket.

Augusztus 25., 19.30. Esőnap: augusztus 26.

OPERETT NOSZTALGIA

A műfaj ismerőinek nagy kedvence a Zsádon Andrea, Szolnoki Tibor házaspár, akik afféle örömhaknijukkal évtizedek óta szórakoztatják a közönséget. Koncertjükön a magyar operett- és filmzene-repertoár gyöngyszemeiből szemezgetnek, avagy hacacaré a délibábos Hortobágyon, feltéve a kérdést: miért nem csináljuk ezt gyakrabban, mikor olyan jólesik?

Augusztus 27., 20.00. Esőnap: augusztus 28.

NEKEM A BALATON PANNON DÉLIBÁB

Kuplék, sanzonok, valamint magyar, cigány és jid-dis folklór szerepel a Hanem zenekar eklektikus repertoárján, amelyek előadásmódja is igen széles skálán mozog. Poposított népzene, underground és indusztriál – a lányok, Bíró Kriszta, Murányi Márta, Nádori Lídia, Rick Zsófi és Sváb Ági nem viccelnek: bőgő, tangóharmonika, furulya, ukulele, kanna és habverő, megspékelve némi szarkazmussal és sok humorral.

Augusztus 29., 19.30. Esőnap: szeptember 5.

CSÁNGÓ LAKODALMAS

A Fanfara Complexa zenekar moldvai csángó, román és cigány dallamokon alapuló, ritmusos tánczenét játszik. A balkáni hangulatú, szaxofonokkal, tangóharmonikával, kobozsal és dobbal előadott hangszeres zene egy mára letűnni látszó falusi világ kissé eklektikus lakodalmi, báli hangulatát idézi.

Szeptember 1., 19.30. Esőnap: szeptember 2.

A Természetvédők Turistaegyesületének augusztusi programjai

AUGUSZTUS 4., SZERDA:

Bükk, Barátréti-tanösvény (7 km)

Találkozás:

8 óra a Stadionok Volán-pályaudvaron, Egerig előre megváltott jeggyel.

Túravezető: Máténé László Zsuzsa (20/465-0075)

AUGUSZTUS 21., SZOMBAT:

Tök tanösvényein

Találkozás: 8.30-kor a Széll Kálmán téri Volánbusz-felszálólóhelyen, Tök kútvölgyig előre megváltott jeggyel.

Túravezető: Rimán Erika (20/505-7661)

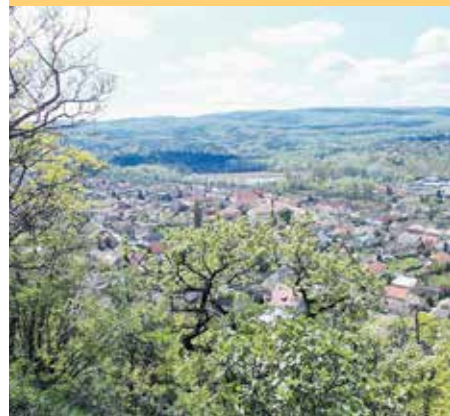
AUGUSZTUS 29., VASÁRNPAP:

Mogyoróhegyi tanösvény (8 km)

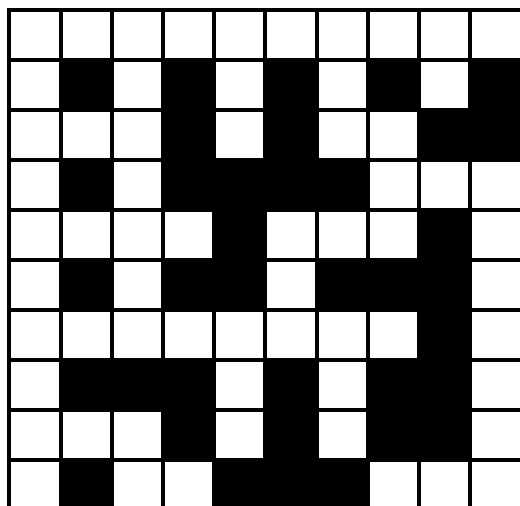
Találkozás: 10 óra az Újpest-Városkapu Volán-pályaudvari pénztárnál, Visegrád Jurta táborig előre megváltott jeggyel.

Túravezető: Máténé László Zsuzsa (20/465-0075)

Szeretettel várjuk az érdeklődőket fogadóóráinkra, ahol további túráinkról és buszos útjainkról is felvilágosítást tudunk adni. Személyesen augusztus 11-én és 25-én, szerdán, 16 és 17 óra között az Eötvös utca 10-ben, a 415-ös teremben találkozhatnak velünk. Telefon: 30/383-57-63.

TEKERVÉNYES

- BEÍRANDÓK:** Ágy Örv Rongyos
2 betűs szavak: Élcc Töm Villany
 Az Erő Tud **8 betűs szavak:**
 Is Gin Zöm **4 betűs szavak:** Elszédít
 Őr Íny **10 betűs szavak:**
 Ró Oda Őlyv Megkövetel
3 betűs szavak: Óda **7 betűs szavak:** Morfológia

SUDOKU

					E	3			B	0			8		
	9	0	C			1							B		
					8				F	D	A	3	9		
3	1	F		C	A	7			9				4		
	6		E		9	0	1		F	5		3	7		
		3	8	A	2				0	E		5			
			8						6			0	E		
			0	3	5	6	E						D		
	A							D	5	7	6	2			
	7	E			8					2					
		9		E	0				C	1	8	F			
1	2		D	6	7	B			8		C		A		
B				C					7	2	8		D	4	0
0	D	4	5	2					6						
	E							5				F	6	2	
	8			1	E			3	0						

SKANDI

*	Névelő	Kopasz	↓	Tükköl Ilyen pacsirta is van	↓	Csöcsál Siemens	↓	Déligyümölcs Részeseül	↓	TV sorozat a 80-as években Nátrium	↓	InterCity Sűrű babfőzelék	Doktor	*
Ibn Khaldún idézet 1. rész	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	E
Szökdel	Porció Idézet 2. rész	↓	↓	↓	↓	Émile Zola egyik regényének címe	↓	↓	↓	↓	Ketyegve jár Időszak	↓	↓	↓
↓	↓	↓	↓	Méter	↓	Egyik futárcég Gítáron 6 van belőle	↓	↓	↓	Létezik	↓	*	Szentkép	
Ittrium ... - ce, filozófus	↓	Lassú mozgású Autómárka	↓	↓	↓	↓	Ingerületvezető szövet	↓	↓	Rénium Polgár Gábor	↓	↓	Ausztria autójele	↓
↓	↓	↓	Superman	↓	Előkelő	↓	↓	↓	Csermely	↓	↓	↓	↓	↓
Kézpénz Edgar Allan ..., költő	↓	↓	*	Kálium	Zord	↓	↓	↓	↓	↓	Szoba járóburkolata	*	Bors keverve!	↓
↓	↓	↓	Kipling kigyója Csodálkozó felkiáltás	↓	↓	Tiltószó Méhék készílik	↓	↓	Egyezség	Lucy ... színésznő	↓	Fon része! ... Károly, színész	↓	↓
R.L.E. Hamis	↓	↓	↓	... Steiger, színész	Római 1000	↓	Béke jelképe Ide-oda mozgat	↓	↓	↓	↓	↓	↓	1. zenei törzshang
↓	↓	Junior Memória-kártya típus	↓	↓	Véna Zorro	↓	↓	Kísértet Egyik vércsöpört neve	↓	↓	↓	↓	↓	↓
*	Á	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	*
*	Apu angolul	↓	↓	*	..., a hangya, animációs mese	↓	↓	Urán	↓	Só keverve!	↓	↓	*	*

REJTVÉNYNYERTESEK A július 28-án megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: **Smid Attila**. Beküldendő a színel kiemelt sorok tartalma 2021. augusztus 18-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös utca 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a +36 70 445 4245-ös telefonszámon előzetes egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Eötvös utca 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával.

Hívjon bizalommal!

Telefon: 06-20-980-3957

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel.
Tel.: 06-30-447-36-03

Gyűjteményem kiegészítésére vásárolok készpénzért kis és nagy hanglemezeket, műsoros kazettákat.
Hívjon bizalommal: 06203632050

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap! 06-20-9-600-600

Fiatal hölgy kötne eltartási, illetve életjáradéki szerződést. Autóval rendelkezem.
Hívjon bizalommal. 0620/932-0983

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézővel. 06-20-264-7752

Fiatal értelmiség házaspár életjáradékot fizetne. Keressen bizalommal: 06-70/252-48-97

Kertet gondozni vágyó fiatal pár nyaralót/hétfélig házat venne Balaton/Velencei-tó vagy Szentendre/Dunakanyar térségében 20 M Ft-ig. 06-20/4549-152

APRÓHIRDETÉSEK FELADÁSA:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség.

Ír és indonéz élmények Terézvárosban

Augusztusban sem hagyja a kerületet színes kulturális programok nélkül az Eötvös10 Közösségi és Kulturális Szintér. Ezúttal kint és bent egyaránt várja a közönséget – a Hunyadi tér koncert- és fesztiválhelyszín lesz, az E10 pedig három alkalommal is „babusgatóvá” alakul.

A Népek zenéje sorozat következő vendége az ír és skót folkzenét játszó M.É.Z. együttes lesz augusztus 13-án 20 órakor. Nevük a Meg nem Értett Zenekar rövidítése, logójuk egy öreg, szakállas, ír hegedűs, amely beszédes módon fejezi ki hitvallásukat. Mottójuk szerint a M.É.Z. egy olyan zenekar, amelynek nem célja, hanem dolga van. Eddig kilenc albumuk jelent meg, kétezernél több koncertet adtak – most a Hunyadi tér Zenepavilonjában lépnek fel.

Augusztus 17-én 17 órakor az E10 Kuckó Terasza nyílik meg Balatoni Dóra Mesekuckója számára, ahol kitérül a papírszínház kapuja és előjönnek rejtekeikből a bábok. A mesék közötti szünetekben a gyerekek – az ajánlás szerint 2–6 évesek – saját bábokat is készíthetnek. Ugyanitt, a Teraszon, augusztus 24-én 10 órakor dr. Solymosiné Hoós Gabriella várja az egészen piciket mondókákkal, sok dallal, furulyaszóval és egy kis beszélgetéssel, közös gondolkodással.

A Nemzetek Fesztiválja is augusztusban zárul, vendége augusztus 14-én Indonézia lesz. Az egzotikus délután 15 órakor kezdődik egy tradicionális indonéz játékokat (üveggolyóverseny, evőversenyek, ceruza a palackban játék) felsorakoztató családi délutánnal. 16 órakor ázsiai tematikájú kézműves-foglalkozásokkal jelentkezik Terézváros házi műhelye, a Laza Paca, 18 órakor pedig megkondul Indonézia gongja, és indul a közönséget tradicionális táncokkal, zenéssel megmozgató kulturális est. A vállalkozó szellemű érdeklődők belekóstolhatnak egy kis jakartai betawi táncba, a Balin honos payembramába, gamelánbemutatóba, a Nyugat-Jáván ropott kandagánba, pencak silatba vagy az észak-jávai jejer jaran dawuk és bajidor kahot táncba.

A Hunyadi téri kertmozi 21 órától Harmincz Rita, Csapó András és Máta András Indonézia 4 arca című dokumentumfilmjét vetíti. A megtekintéséhez előzetes regisztráció szükséges, regisztrálni az E10 honlapján lehet.

A fesztiválon a részvétel ingyenes.

LR

Augusztus 26-a a zenéé a Kuckó Teraszon: a bölcsis, ovis korosztályt Juhász László szórakoztatja népszerű gyermekdalokkal, népdalokkal, körtáncokkal, mondókákkal. A Zenegyerekeknek 10 órakor kezdődő alkalmán az állandó gitár-ének és ritmusszekció mellett ezúttal a furulyacsalád tagjai is megszólalnak: a szopráninó, a szoprán- és altfurulya, no meg a tilinkó.

A programokon a Terézvárosiak fél áron, azaz 400 Ft-ért vehetnek részt.

AJ VEJVEJ A PAJTA ELŐTT. Egy oxfordshire-i farmból lett a világ egyik legmeglepőbb szabadtéri kortárs művészeti múzeuma, ahol jelenleg 26 világhírű kortárs művész, köztük Aj Vejvej, Eva Rotschild és Erwin Wurm műveit is kiállították. Öt londoni

galéria fogott össze, hogy a brit főváros melletti Albion Fields különleges természetes környezetében pandémiabiztos kiállítóteret hozzon létre, ahová ingyenes a belépés. A kiállított művek eladók, ebből fedezik majd a szabadtéri múzeum fenntartását.

Narancshéjből lámpa. Szicíliai narancshéjből készül, rusztikusan érdes felületű és valódi citrusillatot áraszt a biológiailag teljesen lebomló Ohmie olvasólámpa. A milánói Krill Design egy messinai narancstermesztő családi vállalkozástól szerzi be a narancshéjat, amiből 3D-nyomatóval, anyagvesztés nélkül állítja össze áramvonalas lámpáját. Két-három szem narancsból elkészül az olvasólámpa, amely a szicíliai tradíciókat és a stílusos olasz bútordizájnt egyesíti, ha pedig már nincs rá szükség, a többi zöldhulladékkal együtt komposztálható.

A fák és az agy különleges viszonya. A fák közelségében fejlődik legjobban a gyerekek agya, állítja egy brit tudományos folyóiratban, a Nature Sustainabilityben megjelent tanulmány. A kutatás során 3500 kilenc és tizenöt év közötti városi gyerekénél vizsgálták, hogyan hat rájuk a természet – arra jutottak, hogy a fás parkokba és erdőbe járó kicsik kognitív képességei meghaladják a többiekét, ráadásul jóval kevesebb mentális problémát észleltek náluk. A fák közelsége javítja az emlékezési funkciókat, növeli a szürkeállomány méretét és megnyugtatóan hat az agy érzelmi reakciókért felelős központjára. A friss levegőnek, a fűnek vagy a vízpartnak közel sincs ennyire jó hatása. A tudósok szerint ez feltehetőleg az ágak fraktálmintázatának köszönhető, ami hasonlít a gyermeki agy fejlődésben lévő szerkezetére.

Elvben a világ leggyorsabb vonatja. Kínában bemutatták a világ eddigi leggyorsabb, 600 kilométer/órás végsebességre képes, mágneses lebegtetésű mozdonyát, csak sínpálya nincs hozzá, ezért kipróbálni még nem lehet. Pár éven belül megépül a Sanghaj és Hangcsou közötti 180 kilométeres pályaszakasz, ahol először ülhetnek fel a hipergyors és szupercsendes vonatra az utasok. Kína nagy erővel dolgozik a maglev sínpályák építésén, hogy betöltse a gyorsvonatok és a repülők közti rést, és legfeljebb 3 órás vonatozással összekösse egymással a tengerparti és a szárazföldi nagyvárosokat.

Táncoló űrhajós a tengerparton.

Karibi szigeten landolt Brendan Murphy 7 méteres, táncoló Boonji űrhajós szobra, a kalandot, az ismeretlenbe való elrugaszzkodást jelképezve. A profi kosárlabdázóból lett tőzsdeügynök, majd street art művész, akinek űrhajósait Robert de Niro és Warren Buffet is gyűjti, eddigi legnagyobb Boonji-szobra az antiguai Hodges-öböl látványossága lett.

Az összeállítást készítette:
Bálint Orsolya

Visszaszámlálás az óceánok megmentésére. Huszonkilenc évünk maradt, hogy megmentjük az óceánokat, különben 2050-től több lesz benne a szemét, mint a hal, és ez visszafordíthatatlan folyamatokat indít el – figyelmeztet az ENSZ legfrissebb, a világtengerek állapotáról szóló jelentése. A műanyagszemét tárolása, összegyűjtése és újrahasznosítása nemzetközi összefogást igényel, ehhez már az Európai Unió mellett 19 ország csatlakozott. A hulladék nemcsak a tengeri élővilágot veszélyezteti: az ivóvízbe kerülő mikroműanyagok autoimmun betegségeket, rákot és terméketlenséget is okozhatnak.